

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 15 D. Letno 180 D.
Inozemstvo:
Mesečno 20 D. Letno 240 D.
Oglaš: enostopna mm vrsta za
enkrat 50 para, večkrat popust

JUGOSLA

Plačano do:
Licealna knjižnica
Pavšalni franko.
Ljubljana.

Uredništvo:
Wolfova ulica 1/A. Telefon 360.
Uprava:
rijin trg 8. Telefon 44.
Rokopisi se ne vračajo.
prašanjem je priložiti znamke
za odgovor.

GENOVSKA KONFERENCA. Nasprotja med Anglijo in Francijo.

SEJA PODKOMISIJE PRVE POL. KOMISIJE. — ODGOVOR RUSIJE.
FRANCOSKI DELEGAT BARTHOU ODPOTUJE V PARIZ.

Genova, 28. aprila. (Izv.) Popoldne se je sestala podkomisija prve politične komisije, da se posvetuje o spomenici, ki naj se pošlje ruski delegaciji. Zastopanih je bilo pet sklicujočih držav ter Švica, Švedska, Poljska in Romunija. Kakor se doznava, obstaja gotovo nasprotje med zavezniki glede spomenice, ker sta bili Anglija in Francija v vprašanju vrnitve imovine v Rusiji formalno pripravljene glasovati za vrnitev. Francozi in Belgijci so zahtevali, naj se imovina vrne brez vsake pridržke. Angleška spomenica obstaja iz dveh delov. Doznava se, da so Angleži naklonjeni Rusom tudi v vprašanju vojnih dolgov.

Genova, 28. aprila. (Izv.) Na današnji seji podkomisije prve politične komisije se je začel komisijski del. Nasprotje med angleškim in francoskim naziranjem glede rešitve ruskega vprašanja. V debati pa je zunanji minister Schanzer izjavil, da namerava Italija vzpostaviti z narodi predvojne odnose, zlasti z Rusijo, brez katere ni mogoče obnoviti Evrope. — Nato se je prečitalo francosko besedilo spomenice. Lloyd George je omenil, da ima ta nota krasen slog, vendar pa se mu ne zdi pripravna uglediti pot miru, ker

žali v svojem uvodu čustva Rusije. Nota govori uvodoma o tem, da je Rusija upropaščena in da se ne more obnoviti brez zunanje pomoči. Angleško besedilo Lloyd Georgevo je bolj zmerno, zdi se mu, da je bolj pripravna pot. Švicarski delegat Motta je predlagal, naj se skuša najti srednja pot in naj se predvsem izloči napadi na Rusijo, ki jih je grajal Lloyd George. Komisija je sklenila v tem zmislu in je izvolila komite, ki naj se takoj sestane in še danes izpolni svojo nalogo. — Na koncu seje je naznanil francoski delegat Barthou, da mora odpotovati za štiri do pet dni. Vendar pa naj se v tem ne vidi kaka namera, da se hoče odstraniti s konference. Nasprotno, interesi Francije zahtevajo, da ostane v Genovi. Francoska bo za njegove kratke odsotnosti funkcionirala kakor doslej.

Genova, 28. aprila. (Izv.) Francoski delegat je davi odpotoval v Pariz, kjer ostane le par dni. Za njegove odsotnosti načeljuje francoski delegaciji državni podtajnik Colrat. Barthou se povrne v Genovo v sredo ob šestih zjutraj. Plenarna seja konference, ki bi se imela vršiti v ponedeljek, bo, kakor se govori, preložena do srede ali četrтка.

Vrhovni zavezniški svet na konferenci

Pariz, 28. aprila. (Izv.) Agence Havas javlja: Po nagibu angleškega ministrskega predsednika Lloyd Georgea je bil francoski kabinet vprašan, ali naj se pozove h genovski konferenci vrhovni zavezniški svet. Kabinetni svet je privolil v stališče angleškega ministrskega predsednika, ki bo nastopno: Posvetovanja vrhovnega zavezniškega sveta se ne bodo nanašala na vprašanja, s katerimi se ravno sedaj bavi reparacijska komisija. Kar se tiče revizije nemško-ruskega dogovora z ozirom na obstoječe pogodbe, bi je angle-

ški ministrski predsednik brezdvomno ne zavrnili, ako bi ostala edini predmet posvetovanj in ako bi se vrhovni svet sklical v takem kraju in ob takem času, da bi mogel prisostvovati tudi francoski ministrski predsednik Poincaré. Z zadovoljenjem bi pristal tudi na sodelovanje male antante in Poljske, toda nemški zastopniki bi morali biti po njegovem mnenju od razprav popolnoma izključeni. Francoski ministrski predsednik doslej še ni prejel osebnega vabila Lloyd Georgea, naj pride v Genovo.

Seja narodne skupščine.

OPOLDANSKA SEJA. — GOVORNIKI GOVORE PRAZNI KLOPEM.

Beograd, 28. aprila. (Izv.) Današnja dopoldanska seja narodne skupščine se je odprla ob enajstih. — Pred prehodom na dnevni red vpraša zemljoradniški poslanec Franič predsednika skupščine, zakaj ministri ne odgovarjajo na interpelacije. Predsednik odgovarja, da je že enkrat ministre na to opozoril, da pa so mu odgovorili, da nimajo zadostnih podatkov. Poslanec Franič zahteva, naj se v poslovniki sprejme določba, po kateri se ministri kaznujejo, ako ne odgovarjajo na predložene interpelacije. — Govori še zem-

ljoradniški desident dr. Momčilo Ivanič, nakar preide zbornica na dnevni red: razprava o proračunskih dvanajstinah. — Posl. dr. Ivanič kritizira delovanje vlade in zlasti politiko finančnega ministra dr. Kumanudija. Govori pred skoraj prazno hišo in zahteva zaradi tega na koncu svojega govora, naj se seja prekine. Predsednik odredi zaradi tega, da se seja prekine za pet minut. Po odmoru nadaljuje dr. Ivanič svoj govor. — Seja se je zaključila ob 12.30, prihodnja ob štirih popoldne.

POPOLDANSKA SEJA. — ZAKONSKA PREDLOGA O DVANAJSTINAH JE SPREJETA. — NESOGLASJA MED DEMOKRATI IN RADIKALCI. — KER NI KVORUMA, SE SEJA MED BURNIM PREREKANJEM ZAKLJUČI.

Beograd, 28. aprila. (Izv.) Popoldanska seja narodne skupščine se je odprla ob 4.05. — Posl. Vlada Savič obžaluje, da se proračunske dvanajstine ne ozirajo na srbske kmetovalce, ki so v vojni največ trpeli. Zaradi tega bo glasoval proti dvanajstinam. — Muslimanski desničar dr. Karamehmedović izjavlja: Proračun za vse leto, ki pride v par dneh na dnevni red narodne skupščine, bomo podvržli strogi, toda objektivni in dobrohotni kritiki. Pri tej priliki izjavljam, da bomo jaz in moji tovariši glasovali za proračun, da se z zakonsko predlogo o proračunskih dvanajstinah za maj in junij za državnemu aparatu možnost za redno funkcioniranje. Stranke vladne koalicije so v tej zakonski predlogi zopet nedvomno pokazale svojo lojalnost do jugoslovanske muslimanske organizacije s tem, da so vstavile vanjo znesek 90 milijonov dinarjev za likvidacijo agrarnih odnosov v Bosni in Hercegovini. Z ozirom na to lojalnost bom jaz in moji tovariši glasovali za to zakonsko predlogo, da si smo v zmislu znanega glasovanja v centralnem odboru naše stranke odrekli svoja eksponenta iz vlade. — Demokrat dr. Milan Rojc izjavlja, da bo glasoval za predlog o proračunskih dvanajstinah, akoravno so domisleki predgovornikov iz opozicije večinoma utemeljeni. Vendar pa smatra, da sedaj, dva dni pred uveljavljanjem teh državnih potrebščin, ni čas za to, da iz tega z uspehom izvajam

posledice. — Nato preide zbornica na splošno glasovanje. Oddanih je 185 glasov, in sicer 129 za, 56 pa proti. Predsednik izjavlja, da je zakonska predloga o proračunskih dvanajstinah za maj in junij 1922 v splošnem sprejeta. — Nato se začne podrobna debata, zlasti o členih 61 in 64. Pri členu 61 predlaga poročevalec amandement finančnega ministra v znesku 90 milijonov dinarjev za likvidacijo kmetijskih odnosov v Bosni in Hercegovini. — Dr. Vasilij Popović predlaga v imenu zemljoradnikov, da se temu paragrafu doda novi, ki pooblašča finančnega ministra, da stavi ministru za agrarno reformo na razpolago vsoto 20 milijonov dinarjev, iz katere naj se dovolijo kmetovalcem omejeni predujmi. — Ta predlog propade, sprejet pa je amandement poročevalca, oziroma finančnega ministra. Pri členu 64 pride do nesoglasja med radikali in demokrati. Po tem členu preide finančna straža iz področja vojne v kompetenco ministrstva za finance. Proti tej izpremembi so radikali. Seja se ob 7 in pol prekine. Radikali se umaknejo v svojo klubovo sobo. Ob devetih zvečer namerava predsednik zopet otvoriti sejo, radikali pa niso navzoči. Zaradi tega pride do burnega prerekanja v zbornici. Predsednik ugotavlja, da zbornica nima kvoruma, demokrati, zemljoradniki in ostali pa kričijo, da je kvorum. Nastane velik hrup. Demokrati zahtevajo, naj se čitajo imena poslancev, da se na ta

Kralj Aleksander v Zagrebu.

Zagreb, 28. aprila. (Izv.) Danes ob enajstih dopoldne je dospel semkaj kralj Aleksander na svojem potovanju iz Bukarešte v Pariz. V njegovem spremstvu se nahaja princ Pavle ter maršal dvora Janković s soprogo. Rumunska princeznja Marija je svojega zaročenca spremljala do Sinaje. Na kolo-dvoru je vladarja pozdravil namestnik Demetrovič ter armijski poveljnik s častniki. Pric Pavle se je medtem od-peljal z avtomobilom v mesto, kjer si je ogledal jugoslovansko akademijo in Strossmayerjevo galerijo. Princ Pavle je dejal, da mu Zagreb zelo dopade in da namerava ostati tukaj delj časa, čim mu bo to mogoče. Kralj je rekel namestniku Demetroviču, da poseti Zagreb v septembru. Pred kolodvorom se je zbrala velika množica prebivalstva, ki je kralja navdušeno pozdravljala, ko je z orientnim ekspresom nadaljeval svojo vožnjo v Pariz.

Jugoslovansko posojilo v Ameriki.

Beograd, 28. aprila. (Izv.) V vladnih krogih zatrjujejo, da bo novo inozemsko posojilo v kratkem sklenjeno. Danes je dospel v Beograd vest, da finančni minister dr. Kumanudi nadaljuje pogajanja z ameriškimi finančnimi krogi o sklenitvi posojila v znesku 100 milijonov dolarjev. Do danes pa še ni prejel odgovora na zahtevo naše vlade, naj bi se emisiji tečaj posojila zvišal na 88. Zatrjuje se tudi, da je dobil dr. Kumanudi še eno ponudbo za sklenitev posojila od neke belgijske finančne skupine, o čemur je poročal vladi. Kakor se doznava, so ponudili posojilo naši državi tudi švicarski bančniki.

PROSLAVA PRVEGA MAJA.

Beograd, 28. aprila. (Izv.) Socialistični poslanci Etbin Kristan in tovariši so predložili ministru za notranje stvari interpelacijo, v kateri protestirajo proti odloku notranjega ministrstva, ki je prepovedalo, da se 1. maj ne sme proslavljati z manifestacijami na cesti in pod milim nebom.

PRORAČUN MIN. ZA SOCIJALNO POLITIKO.

Beograd, 28. aprila. (Izv.) Finančni odbor je imel danes dopoldne sejo, na kateri je sprejel poročilo pododborna za razpravo o proračunu ministrstva za socijalno politiko.

ŠKODA V BITOLJU.

Beograd, 28. aprila. (Izv.) Iz Bitolja poročajo, da se stvarna škoda prebivalcev vsled eksplozije razstreliva in požara ceni na 50 do 60 milijonov dinarjev, vrednost uničene municije pa na 150 milijonov dinarjev.

PAŠIČEVO ZDRAVSTVENO STANJE.

Beograd, 28. aprila. (Izv.) Ministrski predsednik Pašić se danes ni počutil dobro. Zaradi tega ni danes nikogar sprejel in ni poslušal poročil.

RAZMEJITEV Z MADŽARSKO.

Beograd, 28. aprila. (Izv.) Včeraj dopoldne je g. Čolak Antič, predsednik jugoslovanske delegacije razmejitvene komisije z Madžarsko, poročal ministru Trifkoviću o poteku delovanja razmejitvene komisije. Zaradi tega je bila danes dopoldne seja ministrskega sveta, na kateri so ministri sklenili dati naši delegaciji nova navodila za njeno delovanje v razmejitveni komisiji.

GARANCIJSKA POGODBA O MIRU MED ITALIJO IN MALO ANTANTO.

Genova, 28. aprila. (Izv.) Danes ob desetih dopoldne je bila konferenca med italijanskim zunanjim ministrom Schanzerjem in češkoslovanskim zunanjim ministrom dr. Benešem, na kateri sta skušala doseči spravo v sklad stališči Italije in male antante v pogledu garancijske pogodbe o miru, vendar konferenca ni imela uspeha.

način ugotovi kvorum. Predsednik ugotavlja ponovno, da narodna skupščina nima kvoruma, nakar zaključijo se ob 9.05. Prihodnja seja jutri ob desetih dopoldne s istim dnevnim redom.

Beograd, 28. aprila. (Izv.) Kakor se doznava, se bo narodna skupščina po glasovanju o proračunskih dvanajstinah za meseca maj in junij odgodila do 3. ali 4. maja.

Med dvema stoloma.

V Angliji je danes tri milijone delavcev raznih strok brez posla. Z današnjim dnevom so namreč lastniki obratov za mehanične konstrukcije izprli do 600.000 delavcev, ker so se medsebojno pogajanja za zvišanje meze razbila. Brezposelnost je danes za veliko Britanijo najtežje in najnevarnejše vprašanje.

Razumljivo je, da v teh okoliščinah Lloyd George najenergičnejše nastopa na genovski konferenci za mir in delo. Nemalo vplivajo na zunanje politično smer angleške vlade tudi ogromni načrti, ki jih pripravlja Rusija vsepovsod. Medtem ko širi francosko časopisje kot strašilo za Angleže in Italijane n. pr. vesti, da pošilja Moskva na stotine zlate rublje v svet med inozemske komunistične organizacije in da ustanavlja sovjetska vlada po Aziji — zlasti v Afganistanu posebne šole, kjer naj bi se vežbali v propagandnem delu spretni agitatorji za boljševizem, pa dela Rusija v resnici vse kaj mogočnejšega in za zapadni kapitalizem daleč nevarnejšega, kakor bi bilo par učilnic za komunistično propagando.

Ruska vlada sklepa s svojimi azijskimi sosedi trgovske pogodbe in vojaške konvencije. Po raznih zanesljivih vesteh je sedaj v delu načrt za razširitev nemško-ruske zveze v nemško-turški blok in kemalist delujejo na to, da bi se v ta blok pritegnila na Balkanu še Bolgarija, moskovska »Izvestija« pa pozivajo k sodelovanju tudi Zedinjene države ter povdarjajo popolno miroljubnost ruske republike kažo na razorožitveni govor Čičerinov v Genovi in na francoski militarizem, ki edino tišči Evropo k tlom.

V Zedinjenih državah samih se pojavlja močna agitacija za posojilo Nemčiji in Rusiji. Pierpont Morgan se je v principu pravzaprav že izrekel za to, da da Nemčiji posojilo in se menda že v kratkem sestane komisija za izvedbo tega Morganovega posojila. Anglija bi seveda gledala, da se pridruži temu bloku dela in miru.

Francosko časopisje postaja od dne do dne nervoznejše. Napadi na Lloyd Georgeja postajajo v francoskem časopisju vedno strastnejši, celo umerjeni Gauvain gre v tem oziru precej daleč. Dosedaj je francoska žurnalistika pardoirala še precej obzirno Italijo. Sedaj pa je tudi italijanska diplomacija prišla pod oster časnikarski nož. Zlasti zunanji minister Schanzer, kateremu Francozi ne zaupajo že radi njegovega nemškega pokolenja in o katerem pišejo, da nič več ne skriva svojih velikih simpatij za Nemčijo. Publicist Alexis Caille postavlja tezo, da se vstvarja ameriško-nemški blok, ki dela na to, da dobi v svojo oblast svetovno produkcijo, politično pa stremi za vzpostavitev srednje Evrope.

Ob teh velevažnih dogodkih ne more ostati mirna in neinteresirana seveda niti mala antanta, ki se nahaja zunje politično momentano med dvema stoloma in si ne upa odločno prisesti nikamor. Češki ministrski predsednik dr. Beneš, ki je danes vodilni državnik male antante, se trudi v Genovi, da bi pomiril med seboj obe nasprotni skupini Francijo in Belgijo na eni in Anglijo in Italijo na drugi strani. Dr. Beneš seveda tudi uvideva, da gre pot do miru in dela skozi Rusijo in se zato trudi, da bi intransigentno Francijo spravil v tem oziru z Anglijo in izgladil mednarodna nasprotstva s posebnimi garancijskimi pogodbami. Izgleda, da ne brez uspeha.

Toda za resničen in trajen uspeh bo treba po vsem, kot se kaže, tudi mali antanti, predvsem Češki in Jugoslaviji iz sedanje situacije med dvema stoloma odločno na to ali ono stran; katero, o tem smo že često govorili — skozi Bolgarijo k Rusiji.

Reški fašisti pripravljajo napad na Kraljevico.

OBSOJENI FAŠISTI, KI SO SVOJČAS NAMERAVALI IZVRŠITI NAPAD NA DR. ZANELLA, POGNANI ČEZ MEJO.

Sušak, 28. aprila. (Izv.) Naša vlada je izdala naredbo, po kateri morajo od-slej oblasti na Sušaku ali v Bakru vidirati potne liste za Kraljevico. Ta naredba se je izdala zaradi tega, ker se je izvedelo, da pripravljajo reški fašisti napad na Kraljevico, da strahujejo večino reške konstitucije.

Zagreb, 28. aprila. (Izv.) Kakor znano, je približno pred enim mesecem vdrl pet italijanskih fašistov z Reke na naše ozemlje pri Kraljevi, kjer so

nameravali izvršiti napad na predsednika reške vlade dr. Zanello. Tu so jih naši orožniki prišli in odvedli v Zagreb v zapor. Trije so bili takoj obsojeni na en mesec zapore in na 100 dinarjev globe. Ker so to kazni že prestali, so jih te dni pod močnim spremstvom spravili čez mejo. Ostala dva sta bila izročena sodnemu stolu v Zagrebu, ki bo nadalje proti njima postopal.

Pogajanja za izvedbo rapalskega dogovora.

NINČIČ V NERODNI SITUACIJI. — VLADA ZA TAKOJŠNJO IZVEDBO RAPALLSKEGA DOGOVORA.

Genova, 28. aprila. (Izv.) Po vesteh, ki so došle danes, jugoslovanski ministrski predsednik Pašić zaradi svoje avtomobilske nezgode ne pride v Genovo k zaključnim pogajanjem med Jugoslavijo in Italijo. Nasprotno odpotuje v Beograd minister zunanjih poslov dr. Ninčič, da dobi od svoje vlade navodila, ki se jih ima držati pri teh razgovorih.

Beograd, 28. aprila. (Izv.) Kakor znano, je vlada poslala našemu zunanjemu ministru dr. Ninčiču navodila, po katerih naj ne nadaljuje pogajanj z Italijani, ampak naj zahteva takojšnjo in

strokno izvedbo rapalskega dogovora, oziroma naj vso zadevo predloži zvezi narodov. Nekateri ministri so mnenja, da bi se rapalski dogovor že zdavnaj moral registrirati pri zvezi narodov, ker drugače ne more veljati kot mednarodna pogodba. Ker dr. Ninčič ni dobil drugih navodil in je hotel s svojim diplomatičnim delovanjem pokazati, da more dovesti pogajanja z Italijani do konca, se sedaj nahaja v zelo neugodnem položaju, vsled česar se povrne v Beograd, da osebno poroča vladi, preden nadaljuje pogajanja z Italijo.

OMEJITEV IZVOZA IN UVOZA.

Genova, 28. aprila. (Izv.) Na včerajšnji seji gospodarske podkomisije je bilo v zmislu zakona Anglije in male antante rešeno vprašanje omejitve uvoza in izvoza. Debata je trajala dolgo in je bila mestoma precej ostra. Seja je sklenila predlog italijanske delegacije, naj se dovoli svoboda uvoza v duhu portoroške konference le neobvezno priporočati. Zaradi tega ostane to vprašanje notranji problem prizadetih držav.

AMERIKA PRIZNALA NEODVISNOST EGIPTA.

London, 28. aprila. (Izv.) Zedinjene države ameriške so priznale neodvisnost Egipta.

Vsi na majski manifestacijski shod NSS, ki se vrši v ponedeljek ob 10. uri dop. na vrtu hotela v Tivoli.

Italijansko šikaniranje naših železničarjev.

Vprašanje posl. Ivana Deržića na gosp. ministra saobraćaja.

Dne 1. aprila 1922. je prišlo z vlakom št. 4284 iz Jesenic naše vlakovno osobe v Podbrdo (Piedicelle), da prevzame nazaj vlak 4255. Stroj vlaka je bil za čas postanka zastražen po stražniku italijanske finančne straže, nekem Gaiotti Carlo. Pred odhodom vlaka 4255 je kurjač Manfreda Ivan mazal stroj, strojevodja Birs Peter je popravljal desno sipalo za pesek, a drugi kurjač Stojak Jakob je pripravljaj premog na tenderju. Pri tem delu je padlo, kar je običajno, par kosov premoga raz tender. Ali je to zadelo ob tenderju stoječega finančnega stražnika Gaiottia ni mogoče ugotoviti. Slednji je pričel kričati italijanski na kurjača Stojaka. Ta ga ni razumel in je zato poklical strojevodjo na stroj. Strojvodja Birs, zaznavši za vzrok, je vprašal stražo, kaj se je zgodilo, na kar je Gaiotti odgovoril, da kurjač namenoma meče nanj premog. Strojvodja je finančnemu stražniku pojasnil, da pri takemu delu vedno pade kak drobec premoga raz tender. Nato je finančar pričel vpiti in zahteval, da kurjač Stojak ne sme več pripravljati premoga. Strojvodja se je tej zahtevi uprl, s povdarkom, da je za stroj on kot strojevodja odgovoren, in da mora kurjač premog pripraviti, ker ga za vožnjo potrebuje. Ko je nato strojevodja Birs stopil iz lokomotive, ga je Gaiotti z levo roko prijel za prsa, z desno potegnil bajonet in ga hotel zabosti kričeč: »Tukaj zaukazujem jaz več, kakor Vi, tu sem jaz komandant, ne pa Ti, lakota jugoslovanska!« Medtem je zamahnil z bajonetom in hotel strojevodjo zabosti. Ta dogodek sta opazila dva druga blizu stoječega italijanskega finančnega stražnika in sta v kritičnem momentu Gaiottija opozorila z besedami: »Metti via il bajonetto«, na kar je Gaiotti odstopil. Strojvodja Birs je takoj poklical našega delegata.

Drugi dan dne 2. aprila je prišlo isto strojno osobe, kot pripraga z vlakom 4216, da bi prevzelo vlak št. 4293. Italijanska straža je osobe takoj spoznala in je eden stražnik zaukazal našemu osobju, da mora zapustiti stroj, ki je stal pri južnem napajalniku. Strojvodja se je skliceval na predpise, po katerih opremljen in zakurjen stroj ne sme ostati brez nadzorstva, vendar to ni nič pomagalo. Osobe je bilo odpuščeno k Commandante della Tenenza. Naš delegat, revident državne železnice Bizjak Franc je vložil dne 2. aprila pismeni protest, ker se osobe in straža niso pravilno in nepristransko zanimali. Italijani so zvalili krivdo na naše državno železniško osobe, ki pa je popolnoma nedolžna in je direktno postavljeno šikanam italijanske straže v Podbrdu.

Ta incident vsebuje direkten dejanski napad na naše osobe, krši od obeh vlad priznanih dogovor za vršenje prometa, žali naša oblastva in naš narodni čut. Pripominjam, da italijanska straža v Trbižu in tudi v Postojni ko- rektno nastopa, edino straža v Podbrdu si lasti razne pravice, kakor vožnjo na stroju, kar je proti predpisom in direktno nevarno za promet.

Radi tega vprašam gospoda Ministra saobraćaja:

1. Ali je voljan podvzeti vse korake, da se opisana incidenta nepristransko po posebni komisiji nujno preiščeta in da našemu napadenemu osobju polna satisfakcija?

2. Ali je voljan podvzeti vse korake, da bodejo italijanske oblasti v obmejnih skupnih postajah nastopale nepristransko in spoštovale skupne predpise?

3. Ali je voljan izposlovati takojšno premestitev krivcev iz postaje Podbrdo?

Prosim, da mi gospod minister odgovori ustmeno.

Beograd, dne 26. aprila 1922.

Ivan Deržić, nar. poslanec.

Vsak po svoje.

Na genovski konferenci je prišlo do zastoja. Po hudem spopadu, ki je sledil objavi nemškoruske pogodbe, se izluščajo velika vprašanja, ki bodo končno odločila o usodi in uspehu tega veličastnega zbora evropske diplomacije. Anglija deluje z vsemi sredstvi. Lloyd George postavlja retorične programe vseevropske gospodarske obnove, splošnega sporazuma in garancijski pakt kot vrhunec njegovega dozdevnega delovanja za človeške ideje. V resnici pa tiči za vso njegovo politiko gospodarski interes Anglije, ki je bitno navezan na obnovu mednarodnih trgovinskih odnošajev z ekonomsko ozdravljenimi državami in narodi. Pri današnjih političnih neurejenosti medsebojnih zvez je vsaka misel na redno trgovanje, na zdrava tržišča in na povečano industrijsko produkcijo odveč. To je angleško stališče: ono odgovarja z redko

jasnostjo in doslednostjo sedanjemu gospodarskemu položaju angleškega otoka. Drugačno je stališče Francije.

Francoska republika ne pripada industrijsko aktivnim deželam Evrope, njeno gospodarstvo ni navezano na veliko trgovinsko ekspanzijo v inozemstvu. V gospodarskem oziru Francija ne potrebuje mednarodne trgovine in kolonialnih težišč. Pač pa je njen gospodarski obnovitveni načrt navezan na velike reparacijske dajatve od strani Nemčije. Nemčija je za časa svetovne vojne opustošila dobro tretjino francoskega ozemlja. Da se to ozemlje vzpostavi, je potrebna ogromna gospodarska moč, ki jo Francija sama ne znore. Zaradi tega je francoska republika postavila v določbe versajske mirovne pogodbe odškodninske zahteve s katerimi upravičeno upa na gospodarsko obnovo svojih pokrajin in cele države. V teh zahtevah so zapopadene tudi določbe, ki se nanašajo na vojaško silo Nemčije in ki preprečujejo ponovni spopad med Francijo in Nemčijo. Z drugimi besedami, Francija zahteva danes točno oddajo reparacijskih odškodnin in pa izvršitev vojaških omejitev nemške države. V teh točkah vidi Francija rešitev svojega sedanjega gospodarskega stanja in pa politično varnost v bodočih desetletjih. Iz tega stališča je posmatrala vso genovsko konferenco, od katere se je bala, da bo načela ta vprašanja na korist Nemčije.

Nemčija zopet je prišla v Genovo s povsem drugimi pričakovanji. Vsa njena politika se giblje za tem, da pokaže celemu svetu, kako so reparacijske dajatve glavni vrok, da Evropa ne more priti do gospodarske konsolidacije. Ta dokaz se doslej ni izvršil s pomočjo točnih podatkov in stvarnih zvez, ampak samo čustveno, na temelju ogromne čustvene propagande po vseh evropskih državah.

Rusija je končno zagledala v Genovi rešilno postajo svojega gospodarskega poloma, v katerega jo je spravila sovjetska komunistična politika. Zgodovinsko naravnost veličasten poizkus komunističnega gospodarstva se je izjalovil. Povrnila se je nazaj h kapitalističnemu gospodarskemu redu. Spoznala je, da je kapital in njegova zasebna uporaba glavno gibalno gospodarskega razvoja. Te kapitale išče se-

daj Rusija po Evropi in svetu. Zato je na genovski konferenci postavila svojo poglavitno zahtevo: veliko inostransko finančno pomoč, s katero bo v stanu dvigniti propadlo rusko narodno gospodarstvo. Za to ceno je sovjetska Rusija pripravljena priznati predvojne dolgeve in obresti ter žrtvovati osnovne socialistične misli o zasebni lastni- ni, ki jih je bila uvedla v Rusijo. Priznanje sovjetske vladavine je prav po- strauskega pomena, kajti od te vlada- vine bodo ostali tako brezpomembni in neznatni deli, da se sovjetska Rusija ne bo veliko razlikovala od zapadnih kapitalističnih držav. Priznanje sovjetske vladavine je zaradi tega stopilo v ozadje, ali pravzaprav, danes ni več po- sebno vprašanje. Rusiji in sovjetskim finančnikom in ekonomom gre za veliko finančno pomoč, katero pričakujejo od inostranstva.

Reči moramo, da nastopa Nemčija na genovski konferenci kaj srečno in uspešno. Z ruskenemsko pogodbo ji ni šlo za gospodarske koncesije. Njen glavni povdarek je običaj pri točki, v kateri si Rusija in Nemčija medsebojno odpuščati prevojne dolgeve in kakorš- nekoli odškodninske zahteve za ravno- kar minulo svetovno vojno. S to točko je hotela Nemčija pokazati na repara- cijske dolgeve, na mirovne odškodnine, ki jih bo oddati Franciji.

Sedanj položaj ne samo v Genovi, temveč v celi Evropi najboljšo ozna- čimo z nastopnimi stavki. Francija sa- botira delo, ki stremi za gospodarsko konsolidacijo evropskega kontinenta, obnovo mednarodnih gospodarskih stikov in mednarodno trgovino, iz bojazni, da se bodo njene reparacijske zahteve morebiti en ali drugi dan na splošen pritisk evropskih držav zmanjšale ali pa sploh črtale. Nemčija pa sabotira ravno tako delo za gospodarsko vzpo- stavitev Evrope, češ, brez njenega go- spodarstva ni mogoč napredek evrop- skih držav, ki so trgovinsko in indu- strijsko navezane na nemško proizvo- de in da to njeno gospodarstvo in in- dustrija ne more priti do pravičnega in zdravega razmaha, dokler bo Nemčija ječala pod neznosnimi reparacijskimi dajatvami, ki ji nalaga versajska mi- rovna pogodba. To je bistvo sedanje evropske politike.

Politične vesti.

Angleška javnost o genovski konfe- renci. Lord Birkenhead, predsednik an- gleške zgorajne zbornice, je imel z an- gleškimi in ameriškimi časnikarji razgovor o genovski konferenci, v ka- terem je razložil stališče angleške jav- nosti. Gotovo je, da ta konferenca ne prinese popolne rešitve današnjega zla. kajti gospodarska obnova sveta ni iz- vedljiva z eno samo potezo. Toda mo- goče je ublažiti obstoječe nezdrave razmere. Dejstvo je, da živi ves svet, z malimi izjemami, kakor na pr. Fran- cija, ki se gospodarsko sama sebe za- dovoljuje, od trgovine. Posebno pa je za Anglijo mednarodna trgovina živ- ljenjsko vprašanje. V tem oziru pri- manjkuje Angliji odjemalcev. Zaradi tega je vzpostavitev evropskih tržišč njena najnujnejša zadeva. Pri vseh ev- ropških narodih, posebno pa v Rusiji, je delovna volja prebivalstva velika. Glede Rusije je povdarjal Birkenhead, da ima vsak narod pravico, izbirati si vladavinsko obliko, ki mu najbolj prija, najsi ta inozemstvu ugaja ali pa ne. Rusija potrebuje Evrope ravno tako, kakor Evropa Rusije. Z Rusijo je spo- razum koj mogoče, ko ta zajamči ose- bno varnost in lastnino inozemcem. Mo- rebiti se bo genovski konferenci posre- čilo, osvoboditi evropske narode od bo- jazni novih sovražnih spopadov. Ako bi se Rusija in njeni sosedji ne morali bati medsebojnih napadov, tedaj bi se prav lahko posvetili delom miru. Tem- elj splošnega sporazuma je že polo- žen. Evropski javnosti pripada velika naloga, da mu pomaga in da omogoči njegovo uresničenje. Nasprotniki spo- razuma jemljejo narodom vsako upa- nje na boljše čase. Neuspeh genovske konference bi pomenil naravnost tra- gedijo. Svetovni položaj je bil v sred- njem veku podoben sedanjemu. Kljub vladajoči zmedi so narodi pohiteli v Genovo, da bi nekaj dosegli. Genovska

konferenca je najbrž pomembnejša ka- kor versajska. Tam je odločeval ne- spravilivi glas, med tem ko so se sedaj pripustile bivše sovražne sile in ne- vtralcu.

Angleško stališče v vprašanju sank- cij se označuje takole: O odredbah in sankcijah ne sme ukrepati le Francija, temveč vse države, ki so podpisane na versajski mirovni pogodbi. Ker so vse te na genovski gospodarski konferenci zastopane s svojimi izvedenci, bi bilo najbolj, da bi se pri tej priliki raz- pravljalo tudi o sankcijah. V splošnem velesile ne nameravajo sprožiti vpraša- nja reparacij. Francosko stališče je, da spada posvetovanje o sankcijah pred veleposlaniško konferenco v Pa- rizu, kateri bi se eventualno priključili zastopniki držav male antante.

Zveza narodnih socialistov s kleri- kalci. Ko so bili demokrati v Beogradu skupaj s klerikalci na vladi in ko so se tudi v Ljubljani mastili in poraze- ljevali poverjeniška mesta, takrat je bilo vse dobro, takrat so demokrati za- govarjali stališče, da »brez kompromi- sa ni življenja«. Danes pa, očitno iz ne- veročljivosti, ker oni ne morejo za- vezovati v mestni občini ljubljanski iste pozicije, ki jo zavzemajo narodni soci- jalisti, noč in dan vpijejo in očitajo iz- dajstvo napredne stvari. In končno, za- kaj ne očitajo izdajstva češkim narod- nim socialistom, na katere se tako radi sklicujejo, zakaj tudi v vladi na Čeho- slovaškem se nahajajo klerikalci poleg ostalih naprednih strank, med njimi na- rodno socialistična. Slep je, kdor še- kaj da na demokratsko pisavo. Kvečje- mu more »Jutru« in stari barki »Slo- venskemu Narodu« verjeti še kak prav zakrknjen in neumen liberalce, ki je ostal s svojo pametjo v predvojni dobi in kateri se v vojni ničesar ni naučil, razen verzištva.

Gospodarstvo.

Kolekovanje vlog za železniške reklamacije.

Trgovska in obrtniška zbornica opozarja vse zainteresirane, da veljajo pri reklamacijskem postopanju glede pri- stojbin po naredbi ministarstva saobra- ćaja št. 37.286 z dne 16. novembra 1921 sledeči predpisi: Reklamacijske vloge, v katerih se prosi za povračilo vzni- ne, toda ne za refakcije, kakor tudi re- klamacije za povračilo škode so proste kolekvine po točki 1. iz zakona o tak- sah z dne 27. junija 1921, izvzemši one slučaje, v katerih je prošnja neumestna. Pri neumestnih prošnjah je treba do- plačati za kolekvinu prošnje 2 dinarja,

za kolekvinu za rešitev 5 dinarjev. Kolekovine proste so reklamacijske vloge samo v kolikor se nanašajo na prvo reklamacijo. Vse nadaljne vloge v isti reklamacijski zadevi so podvržene predpisani kolekvinu 7 dinarjev. Enako so refakcijske prošnje podvržene kole- kovini. Razen tega se ima v zmislu za- kona o takсах z dne 17. junija 1921. ta- rifna postavka 33 odbiti od izplačane vsote pol odstotka za pobornice.

Za cesije se plača pol odstotka do- bljene odškodnine.

Polnomoči morajo biti kolekovane s koleki Din. 2 (člen 15 imenovanega za- kona). Trgovska obvestila in nakazila se kolekujejo kot menice po lestvici L.

Naknadno zatrosarjenje žganja, okuha- nega za domačo porabo.

Kdor mora oddati izvesten del žga- nja, ki ga je skuhal trošarine prosto za domačo potrebo, lastniku žgalne pri- prave kot plačilo zato, ker mu je po- sodil kotel, mora po določilih točke 78. čl. 116. trošarinskega pravilnika pre- hodno prijaviti pristojnemu oddelku fi- nančne kontrole in plačati odpadajočo trošarino.

Prijava se mora vložiti pismeno (na navadnem papirju). V njej je navesti, koliko litrov žganja se bo lastniku žgalne priprave oddalo.

Izrecno se povdarja, da mora vlo- žiti prijavo in plačati trošarino tisti, ki je žganje proizvedel in oddal, in ne oni, komur se je žganje oddalo.

Ker se mora vložiti prijava in vpla- čati trošarina vnaprej, ko se še ne ve, kolika bo dejanska jakost izdelanega žganja, se vzame po odredbi general- ne direkcije posrednih davkov za pod- lago odmere trošarine povprečna ja- kost tega žganja s 25 odstotki.

Za vsak liter žganja, ki se da last-niku žgalne priprave, kot plačilo za po- soditev kotla, se plača torej ne glede na dejansko alkoholnost oddanega žga- nja do 31. maja 1922 po 3 Din. 75 para, a izza 1. junija 1922 po 5 Din. troša- rine.

Za žganje, ki se je skuhalo trošari- ne prosto za domačo potrebo, a se po- tem proda, to določilo ne velja, zato se mora plačati trošarina za to žganje vedno le po dejanski jakosti.

»Vinaria«, delniška družba vino- gradnikov v Ptuj se je ustanovila na ustanovnem občnem zboru dne 2. aprila 1922. S tem se je končno izvršila nacionalizacija podjetja »Weinbaugenos- senschaft in Pettau, Genossenschaft mit unbeschränkter Haftung«. Nova delniška družba ima namen, da izvede organizacijo vseh domačih vinogradni- kov. Da se ji bo to nedvomno posreči- lo, je pokazal že ustanovni občni zbor, na katerem se je zbralo skoro sto naj- odličnejših vinogradnikov ptujskega, ormoškega in ljutomerskega okraja. Kot delničarji so pristopili v velikem

številu zlasti tudi naši kmetje in s tem pokazali, da imajo razumevanje za skupno delo. Nova delniška družba no- če biti navadno spekulativno podjetje, temveč hoče tvoriti zdravo podlago za razvoj vinogradništva, skoraj najvaž- nejše gospodarske panoge v Sloveniji. V velikih kleteh se naj zbira najboljša vino ljutomerskih, ormoških, haloških in drugih slovenskih gor, tu se naj goji umno kletarstvo in se domače vino v najboljši obliki spravi na trg. Le po- tom močne organizacije vinogradnikov bo mogoče pridobiti izvrstnemu vinske- mu pridelku še vedno premalo znanih vinorodnih krajev Slovenije veljavo, ki jo v resnici zasluži. Samo potom te organizacije je mogoče delovati za iz- voz našega vina v inozemstvo. Jugo- slavijska pridelava mnogo več vina, kakor se ga more in kakor bi se ga smelo po- rabiti doma. Vino mora postati naš važni izvozni predmet. Ti razlogi so bili merodajni za ustanovitev družbe. Zadržna zveza v Celju ter Hranilno in posojilno društvo v Ptuj ste akcijo iz teh splošnih gospodarskih vidikov krepko podpirali. Delniška glavnica znaša začasno samo 3.000.000 K, a se poviša v kratkem na 5.000.000 K ter stopnjema do K 10.000.000. Na občnem zboru so bili izvoljeni v upravni svet sledeči gospodje: dr. Bela Štuhec, zdravnik in posestnik v Ptuj (pred- sednik), Fran Majcen, upravitelj vino- gradniških posestev štajerske hranilni- ce v Podlehniku (podpredsednik), dr. Anton Božič, odvetnik in posestnik v Celju kot zastopnik Zadržne zveze, Lovro Petovar, veleposestnik v Ivani- kovcih, Anton Jurca, veletrgovec v Ptuj, dr. Ivan Fermevc, odvetnik in posestnik v Ptuj, Ignac Vindiš, vele- posestnik na Bregu pri Ptuj, Jakob Zadavec, veleposestnik v Središču, Ivan Perko, posestnik v Ptuj. V nad- zorstvo so se izvolili gospodje: dr. Fr. Jurtela, odvetnik in načelnik Hranilne- ga in posojilnega društva v Ptuj, Jan- ko Lesničar, ravnatelj Zadržne zveze v Celju, Ivan Steude star., posestnik v Ptuj, Anton Puklavec, ravnatelj vi- narske in sadjarske šole v Mariboru, Jakob Klemenčič, posestnik v Ptuj. — Upravni svet in nadzorstvo je vse- stransko tako sestavljeno, da smemo upravičeno prerokovati družbi najlepšo bodočnost.

Dnevne vesti.

»Nezaslišano postopanje voditeljev narodnih socialistov«. Pod tem naslovom se zaletava socialdemokratski »Napre- je« in liberalno demokratsko »Jutro« v g. Pe- ska in poslanca Brandnerja. Značilno je že to, da sta se »socialistični« »Napre- je« in »velekapitalistično vladinsko« »Jutro« zopet znašla v bratskem objemu. In kaj se je zgodilo pri premogovniku v Ključarovi- cih, da imata »Napreje« in »Jutro« tako veselje? Vsi delojemci deželja je krajina cesta iz Ključarovec v Ormož v skrajno slabem stanju. Ker ni krajini zastop or- moški te ceste posul že od leta 1912, je tako slaba, da momentano ni mogoče vo- ziti s premogovnika v Ključarovič na ko- lodvor v Ormož premoga in obratno s kolodvor na jamskega lesa k premogov- niku. Cesto sedaj premogovnik na lasten račun posipava s prodom in popravlja, in v par dneh bo cesta toliko popravljena, da se bo moglo zopet prevažati les in pre- mog. Ker se je nakopila velika zaloga premoga, ter se vsled primanjlovanja jamskega lesa ni moglo obratovati v pol- nem obsegu, se je začelo deloma skrčil obrat ter dalo nekaterim domačinom do- pust. Domačini imajo sedaj spomladi itak mnogo dela doma v vinogradih, na polju itd. ter jim je s tem še celo ustreženo. Tujcu se nidalu nobenemu dopusta, tem- več delajo naprej in tudi mnogi domačini, ki so odvisni od zaslužka pri rudniku. Plačila so taka kot pri drugih rudnikih, po istih tarifih ter delajo vsi jamski ru- darji v akordu. Globe za »playce« se ste- kaj v poseben fond za bratovsko skladi- nico, ki se ustanavlja za rudarje, kakor jih imajo drugod. O tem se lahko vsak de- lavec prepriča. Toliko stvarnega pojasni- la. Dopisnik social. demokratskega »Ju- tra« in vladno demokratskega »Napre- ja« se naj zgraža nad krajainim zastopom v Ormožu, v katerem sedijo demokrati in ki ne skrbe že leta za vzdrževanje in šoda- rjenje krajinski cest. G. Pesek in vodstvo rudnika storijo v polni meri svojo dolž- nost, naj bi jo tudi drugi. — Poslanec Brandner pa ima ravno toliko opravka s rudnikom v Ključarovič, kot dopisnik »Jutra« s premogovniki v — Ameriki. Ce- mu torej lajate nanj?

Kakor nam sporoča predsedstvo pokrajinske uprave, je le-to na željo vlad- nega svetnika dr. Vodopivca, kateremu Anastazije Ristič, bivši državni upravitelj veleposestva Windischgrätz v Planini, očita v svojem odprtem pismu, da je nje- govo poročilo v zadevi Windischgrätz-Ri- stič mestoma direktno namenoma lažno, naprosilo državno pravdnštvo, da uvede kazensko postopanje proti Anastaziju Ri- stiču.

Davkoplačevalec in orožnik. Pod tem naslovom je naš list priobčil včeraj članek, o katerega podatkih smo iz dobro informirane strani izvedeli, da so mestoma zelo pretirani, mestoma pa, da pisec ni bil povsem dobro poučen ali pa je članek na- pisal iz maščevalnosti. Število uradništva je pretirano, ravnotako tudi število ordo- nanc in častnikov. Orožniški častniki v Sloveniji so vsi usposobljeni v svoji stro- ki. Oblika se je pričela menjati in bo v nekaj tednih povsod izmenjana. Pač pa je res, da žive orožniki v veliki bedi, če- mur pa ni krivo brigadno poveljstvo, niti menda ne vojno ministrtvo, temveč finan- čno ministrtvo, ki »nema para«. Poprav- ljamo lojalno in prosimo naše dopisnike, da se vedno strogo držne resnice, ker z la- žnjivimi poročili ni nikomur pomagano, pač pa zamore le škodovati usledu našega li- sta in slojev, za katerih pravice se bomo. — Na ljubljanski bogoslovni fakulteti je imenovan za rednega profesorja pri- merjajoč, veroslavja g. dr. Lambert Erlich.

Imenovanja v učiteljstvu. Višji šol- ski svet je v seji dne 27. t. m. izvršil sle- deča imenovanja: na deški meščanski šol- i v Celju so imenovani za strokovne uč- telje gg. Mirko Kovač, Iv. Cerny in Jos. Trašar; na deški meščanski šoli v Mari- boru so imenovani gg. Viktor Rode, Jos. Poljanec, Jos. Lampe in Viljem Susteršič (za petje). Na deški šoli v Mariboru so dobile mesta: Ljudmila Poljančeva, Ana Petelinova in Beatrica Sedečičeva (za ženska ročna dela). Nadalje so imenovani: za voditeljico na I. mestnem otroškem vrtcu v Ljubljani ga. Ana Osredkar-Goru- pova, za nadučitelja v Mengšu g. Peter Sirc, za učitelja v Kamniku, g. Julij Cen- čič, za učitelje na deški osnovni šoli v Novem mestu gg. L. Koželj, Viktor Pir- nat in Stanislav Menart; na deški os- novni šoli istotam g. Milena Sušnik-Kav- čičeva, za nadučitelja v Vodicah g. Gu- stav Ferjan, za učiteljico v Dolenci vasi pri Ribnici gg. Nežika Klunova. — V mariborski oblasti so se izvršila sledeča imenovanja: za nadučiteljico na I. dekl- iški osnovni šoli v Mariboru ga. Amalija Vohičeva, za nadučitelja v Račah g. Ivan Mohorko, za nadučitelja na Bregu pri Ptuj- u g. Fr. Cvetko, za učitelja pri Sv. Ru- pertu v Slov. Goricah g. Fr. Jakopc, v Brežicah g. Josip Jerše, pri Sv. Petru pod Sv. gorami gg. Hedka Lovrec, v Mozir- ju gg. Amalija Ločičnik, v Čadramu ga. Dragica Brlež-Kosi, v Jarenini g. Vladi- mir Skrbinek, Službo otroške vrtarice v Dol. Lendavi je dobila ga. Franja Gori- šek-Malova.

Draginjske doklade državnih na- meščencev (upojencev). Finančno mi- nistrstvo je odredilo z brzojavnim odlokom izplačilo drugega obroka difference na zvi- šane draginjske doklade za dobo od janu- arja do incl. marca t. l. še za nadaljnji 45 dni. S tem je vprašanje končno povoli- no rešeno. Aktivnim državnim uslužben- cem se ta difference nakaže po možnosti ob enem z osebnimi prejemki za maj ali le s prav neznatno zamudo. Nakazilo dife- rence za upokojenice se bo vsevaka za ne- koliko dni zakasnilo, ker je do 1. maja t. l. tehnično neizvedljivo.

Nansen o Rusiji. Jaz sem zapustil šele pred šestimi tedni pokrajino Volge in grozni pogledi, s katerimi me je gledala gladna deca me še danes preganjajo. Za njih, v imenu teh otrok, v imenu ljubezni in človečanstva prosim Vas, in preko Vas Vaše vlade, da pomagajo hitro! Dr. Nan- sen. Naslov »Odbora za pomoč gladujočim v Rusiji« je Ljubljana, vseučilišče, Kon- gresni trg. Številka poštno-čkovnega raču- na je 12840. Kjer se ni krajevni odbo- rov, prosimo društva ali posameznike, ki bi hoteli zbirati prispevke, da se javijo na- ravnost ljubljanskemu odboru. Poštne po- ložnice se dbe pri poštnih uradih.

Zakon o orožništvu je izišel v Uradnem listu št. 43.

Za invalide se izdeluje v minist- stvu nov pravilnik, po katerem se bo sta- nje invalidov znatno izboljšalo tako gle- de podpor kakor tudi glede potovanja in- validov na zdravniški pregled in v razna zdravilišča.

Draginja v Zagrebu. Zadnje dni so skočile cene za goveje meso na 68 do 79 kron za kilogram.

Onečasti cerkev v Gosposveti. Na predlog dvor. svetnika dr. Schnericha se napravi v sloveči, nekdanji slovenski cer- kvi Gosposveta spomenik na koroski ple- biskvi Imenovani je v ta namen podaril 10.000 kron.

Obupen položaj nemškega časopis- ja. Vsi delojemci dela in materiala je na Nemškem pretečen mesec ustavilo 177 časopisov nadaljno izhajati.

Ženski vladni komisarij na Madžarskem. Kričanska ženska društva na Madžarskem so dosegla, da sta bili dve ženski imenovani v ministrstvu za soc. politiko kot vladna komisarja. Nova komisarja vodita skrb za dojenice in mladino sloh.

Ustrelil dijaka po pomoti. V Dubrovniku je vojak Meho Trapatun, ko je stal nas traji, po pomoti ustrelil dijaka Bimintija. Vojaka so izročili garnizijskemu sodišču.

Izvršitev smrtne obsodbe. Po prejem sodu je bil v Čupriji ustreljen vojak Ljubomir Jezdič, ki je imel na vesti mnogo umorov.

Utonil je v Bistrici pri Kamniku Alojzij Vrhovnik iz Bakovnika. Njegovo truplo je ležalo v vodi več dni. Ne ve se, kako je zašel v vodo.

Tragične smrti je umrl v Kranju tri leta stari Vlado Semen. Otroci je prevaril nase lone vrele vode in se tako opeknel, da je umrl še tisti dan.

Umrla je v Mostah pri Ljubljani Antonija Snoj, roj. Zakotnik. — Na Vrhniki je umrl g. Jakob Buh v starosti 84 let, N. v m. p.

Razne tatvine. Gostilničarki Iva Zidar iz Dola je bilo ukradenovo 300 kron vredno krilo. — Alojzija Fricu železniškemu uradniku iz Trbovelj je bil dne 4. novembra lanskega leta ukraden glav. 1000 kron vreden pes. Orožniki iz Zagorja so dne 5. t. m. psa izsledili iz Znojil in ga vrnilo lastniku. — V noči 31. aprila je bilo vlomljeno v Sv. Pavlu pri Domžalah pri posestnosti Mariji Svetlinovi. Neznani tatovi so ji odnesli raznih oblek in dragocenosti za 20 tisoč K. — V hlev trgovca Antona Leschniga v Brezicah so vlomili neznani vlomilci in odnesli obleke in drugih predmetov za 11.300 kron. — Čevljarju Jos. Močniku so egnani ukradli 5 kokoši in en pleten koš, vreden 750 kron.

Trčilo v cerkev. V Gospiču na Hrvaškem je med hudo nevihto trčilo v cerkev, nakar je začela cerkev goreti. Vkljub temu, da so vaščani zelo hitro ogasili pogasili, je škoda le precej občutna.

Izgon iz Jugoslavije. Grosingerja Henrika, 46 letnega zasebnika je mariborska policija izgnala iz Jugoslavije za stalno. Grosinger je doma iz Rabe na Poljskem.

Deževno leto. Tajnik meteorološke komisije v Calvadosu (Francija) Gabriel sloveč vremenski opazovalec, proroči, da leto 1922 izredno mnogo mokrote. Njegova opazovanja segajo nazaj do leta 1839, ko je vsakemu suhemu letu sledilo mokrotno deževno. Slaba tolažba!

Ljubljana.

Kralj Aleksander v Ljubljani. Včeraj ob pol 4. popoldne je prišel z orient. ekspresom na ljub. kolodvor Njeg. Vel. kralj Aleksander. Na kolodvoru so pričakovali kralja namestnik Hribar in komandant dravske divizije general Djokič. Burno pozdravljen od prisotnega občinstva je kralj izstopil iz svojega voza in se razgovarjal nad eno uro z navedenimi dostojanstveniki. V spremstvu Nj. Vel. se nahajala dvorni minister Velizar Janković. Kralj Aleksander potuje v strogem inkognito skupno z nevesto kraljično Mariolo.

Narodno-socialistična stranka v Ljubljani proslavi delavski praznik 1. majnik z manifestacijskim shodom, ki se vrši v ponedeljek, dne 1. maja ob 10. uri popoldne na vrtu hotela "Tivoli". Na shodu govori nar. poslanec tov. Ivan Deržić in drugi. (V slučaju slabega vremena se shod vrši v notranjih prostorih). Popoldne ob 4. uri se vrši majska veselica v vseh prostorih hotela "Tivoli" pri kateri sodelujejo tamburški zbor »Bratstva«. Sporedi: Govor, deklaracija, godba, petje, šaljiva pošta in druge zabavne točke. Vstopnina, prosita. Vabimo somišljenike in prijatelje, da se udeležijo prireditve majske proslave narodno-socialističnega proletarijata, Nacionalno-socialističnega proleta, N. S. S.

Izza zaprtih vrat. Uprava nekega prvotnega in dobro uspešnega podjetja je zvišala svojim nastavljenim službenim prejemke. Na vseh mordašnjih upravnih mestih se je ugotovilo, da povprek ni na nobeno stran neprimeren. Odgovarja druginjskim razmeram in odgovarja dohodkom podjetja. Pa so se našle osebe, katerim to ni bilo prav, osebe, ki poznajo le svoj žep in svoj trebuh, druginjo samo iz časopisja, nastavljenca pa v toliko, v kolikor jim služi s svojim samozatejevanjem višje tatieme. In te osebe so prišle k pokrajinski vladi v Ljubljani prav do najvišje instance. Pa so zaključile: »Sliši ti, prijatelj naš, take plače za uradnike! Kam pa pridemo? Zdaj se bodo oglašili še naši. In potem? Kdo je trpel škodo? — Naše tatieme! To ne sme biti! To moraš, prijatelj naš, zadržati! Visoki uradnik je pomolčal, pomislil, hitro preručal, poklical svoje pribočnike, pa se je v stvari razmotrivalo, sklevalo in sklenilo. Za razveljavljenje upravnega sklepa je treba pravne podlage. Ta podlaga manjka. More pa jo dati pritožba. Torej pridobiti pritožnikov. In dalo se je povleči: »Idite in poiščite med strankami podjetja pritožnike! Ti naj vložijo protest, da so izdatki za uslužbence tega podjetja previsoki.« — Zdaj se iščejo po Ljubljani osebe, ki bi vložile pritožbo proti koristim nastavljenec, ki že 10, 20 in 30 let pošteno in zvesto služijo podjetju, vestno strežejo njihovim strankam, ki pa so tudi do današnjega dne čutili na sebi in svoji rodbini vso težo vojnih posledic. Poje telefon, odpirajo in zapirajo se zaupno vrata, iščejo se informacije, zahtevajo izveščila in prepisi. Izza kulisa pa se govori, da so pri tej socialni zadevi zainteresirani neki Dragotini in Ivani, obzir na gotove banke in hranilnice. — Alajzari očividno nima drugega posla. Dobro! Naj si da predložiti — pa po zanesljivim funkcijonarijih — pojasnila o svojevoljnem uporabljanju zaupnega denarja od strani nekega svojega prijatelja kot načelnika uglednega zavoda v svoje lastne svrhe, o založbi njegovih vrednostnih papirjev, o nagraditvi vladnega funkcijonarja itd. Ta pojasnila, če bodo točna, bodo dala vladi dosti, prav dosti za korigirati. — Jasnije o tem, in še več, bomo govorili — po okoliščinah.

Dr. Oblak contra Dr. Natlačen. — Na večerjani razpravi pred deželnim kot vzklicem sodiščem v Ljubljani, na katero se je g. dr. Oblak proti sodbi okrajnega sodišča pritožil, je bil g. dr. Oblak vsake krivde in kazni oproščen, ker se je vlija instanca prepričala, da je svojo obdolžitev proti dr. Natlačenju izrekel v dobri veri kot zastopnik stranke. Ker smo svoj čas poročali o obsodbi, lojalno beležimo tudi sedanjemu oprostilo razsodbo.

O higijeni ušesa bo predaval danes, dne 29. t. m. točno ob 8. zvečer v salonu hotela Lloyd gospod dr. Ernst Deceani. Ker bo predavanje zelo poučno in zanimivo, vabi društvo »Soča« svoje članke in prijatelje društva k polnoštevilni udeležbi. Po predavanju poje pevski zbor ZJZ. Vstop prost.

Prijeta zaročenca. Sofer Ivan Mihalič je povelil trditi Kuštrn 20.000 K. v namenu, da bo poročil brezposelno in na policiji dobro znano natakario Franco Sumi. Po izvršeni tatvini je Mihalič s Sumijevo pihel v Tržič ter predstavil svoji materi bodočo sinaho. Nato sta se zaročenca odpeljala v Kranj in tam v družbi godev zelo slovesno praznovala svojo zaroko. Iz Kranja sta se odpeljala v Ljubljano, kjer sta se že na kolodvoru prav pošteno sprla. Pri tej priliki je ženin zbežal v mesto, nevesta je pa na kolodvoru toliko časa čakala nanj, da je vzbudila pozornost detektivov, ki jo je povabil na policijo. Francka se je temu povabilu sicer močno upirala, a pomagalo ni nič. V nekem hotelu so potem prijeli tudi Mihaliča. — Poroka bo za menda v zaporu.

Policijske vesti. Aretirana sta bila nevarna tatova Ljudevit Simenc in Anton Simenc. — Na glavnem kolodvoru je policija ustavila Antona Castno iz Pirana in Antona Matonija iz Moline pri Vidmu, ker nista imela predpisanih listin.

Okraden na glavni pošti. France Lampič, sluga zdravstvenega oddelka, stanujoč na Čeručah, je 22. t. m. pisal na glavni pošti nakaznico. Med tem mu je neznan tat izkaničil denarnico z vsebino 500 kron denarja, legitimacijo in nekaj drugih listin.

Pes ugriznil domačega otroka. Mesar Keber v Novem Vodmatu je pred nedavnim časom kupil velikega ovčarskega psa. V četrtek popoldne je šel Keber s svojo 11 letno hčerko proti domu in pes mu je pritekel naproti. Hčerka začne psa božati, toda pes se nenkrat zakadi v otroka in mu kos lica skoro odtrga. Deklico so takoj odpeljali v deželno bolnico.

Maribor.

Mariborska zlobnost. Na naš dopis pod tem naslovom se je v »Taboru« št. 96 odbor »Društva pol. nameščencev« opravičil, da je bil ta dopis brez njegove vednosti poslan uredništvu »Jugoslavije«. Resnici na lubo in v tolažbo društvenemu odboru bodi tudi z naše strani povedano, da dopis ne izhaja iz vrst polic. nameščencev, ampak je bil vpisan od popolnoma nepristranske strani. Dopisnik je slišal pogovarjati se popolnoma mu neznane osebe o tej stvari in je v imenu dobre stvari, da bi koristil »Sokolu« in »Društvu polic. nameščencev« priobčil dotični dopis. Dopisnik sam je vnet in zvest »Sokol« več kot 20 let in bi mu bilo težko, ako bi vsled tega nastal kar upor. Neovržen faktum pa je, da je demokratska stranka določila svoj družabni večer na 6. maja, ko je »Društvo pol. nameščencev«, ki uživa simpatije vseh meščanov, dolgo prej naznanilo svojo veselico v večjem štilu. To moramo konstatirati. Kakor smo slišali je »Društvo polic. nameščencev« odgovorilo svojo veselico, da ne bi bilo kolizije s sokolsko akademijo. Nam je prav. Zmerom bolj pa čutimo potrebo, nekega vrhovnega nepristranskega odbora, ki ni preprečil kolizije društvenih prireditev.

Klofačev shod v Mariboru in demokratska poročila. Citati smo poročila ljubljanskih demokratskih časopisov o shodu senatorja Klofača v Ljubljani, v katerem so na nečeden način potikal disonanco med Klofačevim in Brandnerjevim govorom. Zato smo nestrpno čakali poročila o shodu v Mariboru, da vidimo, kakšni so demokrat. »Tabor« prinaša v svoji 97. številki poročilo o shodu, katero je točno, kolikor se tiče govora senatorja Klofača. Ko pa pride do poslanca Brandnerja, katerega govor so odobraval vsi zborovalci, mu očita Potemkinovo vst. Nadalje sebi prisvaja program, ki ga je razvil Klofač, tako je njegova taktika vzpričo naravnost poraznega vtiša, ki ga je napravila na demokrate ta velika manifestacija narodno-socialistične misli. Drugače si ne ve pomagati. Saj je tudi »Jutro« v svoji zmedenosti pisalo, da je bilo na shodu dve tretini demokratov. Če je to res, nas to le veseli, ker so izvajanjem tako Klofača kot Brandnerja vsi navdušeno pritrjevali, tudi na onih mestih, ko se je demokrate obsojalo, da delavcem ne samo priporočajo ampak tudi podpirajo internacionalno organizacijo. Demokratsko anacionalno delo ni prav nič v skladu s izvajanjem Klofačevim, še manj pa demokratsko antisocialno delo. Zanimivo je tudi to, da »Slovenski Narod« ni hotel priobčiti objektivno poročilo o shodu, ki ga je napisal njegov poročevalec. Ker pa bi bila laž vspricho velikega navdušenja na shodu le preveč očitna, rajši o shodu ni ničesar poročal. — Taki so!

Socialni demokratki so v četrtek pod večer plakaterili svoje plakate za proslavo 1. maja v nemških barvah in dvojezično. Plakati bel, z rdečim robom, s črnim tiskom — to naj bo revanža — belo-rdeč-modrim plakatom Zveze jugoslovanskih železničarjev.

Umrl je v četrtek 27. t. m. v Studencih Jurij Grassel, star 88 let.

Mestno kopalništvo bo radi čiščenja kotla od 1. maja dalje za en teden zaprto.

Sokol v Studencih priredi danes v soboto, dne 29. aprila v »Sokolskem domu« v Studencih veselico v treh delih »Pri belem konjčku«. Začetek ob 20. uri.

S koleša je padel 26. t. m. v Frankopanski ulici bančni uradnik Danilo Kaiser. Padel je tako nesrečno, da si je pretresel možgane.

Gremil trgovce je sklenil v svoji seli povzati zopet cene nekaterim jestvinam, kakor sladkorja, ki bo od petka naprej po 70 do 72 K.

Dobra žena in mati ima vedno nekoliko steklenice lekarnarja Fellerja prijetno dišečega »Elsafliuda« pri hiši. Dobro služi za drgnjenje hrbta, rok, nog in celega telesa, kot kosmetiko za usta, kožo in glavo. Mnogo močnejši, izdatnejši in delujoči kakor francosko žganje. 3 dvojnatne steklenice ali 1 specialno steklenico skup z zamotom in poštnino za 72 kron pošilja Eugen V. Feller, Stubica donja, Elzatr št. 357, Hrvaška.

Celje.

V mestnem gledališču v Celju je dramatično društvo vpriporilo v sredo zvečer dramo domačega pisatelja Novačana »Veleja«. Igra se je vpriporila z dobrim uspehom ob razprodanem gledališču. — Za pihodnje dni se pripravlja predstava »Bratje sv. Bernarda«.

Koncert vojaške godbe iz Maribora bo danes zvečer ob priliki jutrišnjega trgovskega shoda v celjskem Nar. domu. Po koncertu bo velika veselica v vseh gornjih prostorih Narodnega doma.

Carinarna bo svoje uradne prostore iz Mestne hranilnice v kratkem preselila v novo poroploje na Savinjskem nabrežju, katero bo kmalu popolnoma dogotovljeno. Ti prostori, v katerih je zdaj nastanjen carinski urad, so že dalj časa namenjeni celjskemu muzejskemu društvu, in so za namen zelo primerni že prostori sami na sebi, ker leži poslopje na skoro najlepšem in obljubljenem kraju mesta. Muzejsko društvo naj se pravočasno pobriga pri stanovanjski oblasti za te prostore in spravi v nje muzej, ki se bo z velikimi stroški preuredil in spravil v red.

Tržne cene v Celju. Cene mesu so se zadnje dni dvignile na že skoro za srednji stan nedosegljivo višino. Govedina stane 78 K, teletina 80, svinjina 80; slanina 94 do 96, mast 108K. Kvaliteta mesa in vsega zaostaja za cenami. Jajca so po 3 do 5 kron; zelenjave je precej na trgu po srednjih cenah; moka najfinjša stane 26 kron kg. Perutnine je malo. Kura stane po 140 do 170 K. Mleko je 10 kron liter. Sladkor v kockah stane že 76 kron, kristalni 64 kron kilogram. Kompromir se prodaja po 5 do 6 kron kg.

Draginja. V našem mestu so se zadnje dni dvignile zopet cene najvažnejših življenskih potrebščin, da je groza. Meso je doseglo je še bogatašem, istotako mast, sladkor itd. Kmetje so ponekod že pričeli s pašo. Živine za zakol bo vedno manj na ponudbo, kar pa jo bo, jo bodo pokupili pa verjetno in izvoznici. Delavstvo in srednji stan s strahom gleda v bodočnost. Njega plače za pošteno življenje že dolgo več ne zadostujejo, pri vedno naraščajoči draginji, pa bodo zadostovale še manj. To je blagoslov izvoznikarke politike Pučjeve in drugih njegovih lopovskih kompanjov.

Slabo vreme je zadnje dni nekako stalno. Nalivi sledijo eden drugemu. Vsi gorski potoki so izredno polni vode ter povzročajo mnogo škode. V nižini so nekateri kraji, posebno okrog Ostružnega in Čreta, stalno zaliti z vodo. Mrzlo mokrotno vreme silno zadržuje rast. Travniki, pašniki, njive, polja in vinogradi nujno rabijo toplega, suhega vremena, ker so v rasti zaostali.

Čebelarški shod se vrši jutri v nedeljo 30. t. m. v Vojniku pri Celju ob priliki 25. letnice »Čebelarkega društva«. Govoril učitelj g. Miloš Levstik iz Celja.

Primorje.

Za škola v Zadru je imenoval Vatikan na pritisk fašistov Italijana Borsattija, obenem pa odstavil dosedanjega škola, iskrenega Hrvatca dr. Vinka Puljišča. Zaradi lepšega je dobil Puljišč naslov »naš škola ponskega«.

Nepojasnjen zločin. V neki kraški jami pri Rodopi so našli pastirji truplo 25 letnega atakariže Karoline Železnik, katero so pogrebili že od 24. februarja. Železnikova je bila ubita.

Iz krogov finančne kontrole.

V dopisu »Iz krogov finančne kontrole« v 97 šte. z dne 27. aprila 1922 se očita »raznim višjim finančnim uradnikom in uradnikom finančne kontrole pri delegaciji ministrstva financ in pri finančnem okrajnem ravnatelstvu« (menda v Ljubljani), da dele protekcijo na ta način, da zaposlujejo v svojih uradih v pisarniški službi tudi pripravnike ki nimajo niti enega leta zunanje službe mesto, da bi postopali po določilih čl. 2. in 3. pravilnika za finančno kontrolo ter pripuščali v pisarniško službo starejše pouradnike finančne kontrole.

Ugotavljam nasproti temu, da ni o kakik protekciji pri delegaciji in pri finančnem okrajnem ravnatelstvu zaposlenih pripravnikov finančne kontrole prav nobenega govora. Posli, radi katerih je vpoklicano nekaj pripravnikov k delegaciji in finančnem ravnatelstvu, niso pisarniški posli v ožjem pomenu besede, na kakršne misli dopisnik, ko govori o šestmesečni pisarniški praksi, marveč jih je prističevati onim strokovnim poslom finančne kontrole, za katere se izbira moči, ki predvidno ustrezajo po predizobrazbi in po sposobnosti nalogam, ne glede na starost in prejšnjo uporabo. To je tem bolj potrebno, ker žal razmere še niso tako daleč, da bi se moglo pri imenovanjih uradih posvečati večjo pažnjo vezbanju v pisarniškem poslovanju v ožjem pomenu, kar očitno želi dopisnik, marveč treba vse čas posvečati organizatornemu ter strokovnemu delu in vezbanje odgovoriti na poznejši čas. S tem seveda ni rečeno, da se daje mlajšim prednost pred starejšimi ali da se jih smatra v obče za bolj sposobne. Vpoklic se marveč mlajše zlasti zato, ker so vse te pridolite začasne in ker se starejše porablja kolikor moč za važna mesta starejših ali njih namestnikov. Ko se bodo razmere ustale, bo mogoče misliti na točno izvedbo določil pravilnika. Torej ne protekcije, marveč skrb za točno funkcijoniranje dokaj kompliciranega aparata finančne kontrole in deloma nedostajanje drugih potrebnih moči, vodi odgovorne faktorje pri zaposlovanju poduradnikov finančne kontrole pri vodilnih finančnih oblastvih.

Prosimo ugledno uredništvo, da blagovolj popraviti notico v tem smislu.

Delegat: Savnik.

Sport in turistika.

Beograd. Beogradski športni klub—Soko 4:1. Konkordija—Slavija 5:2.

Novi Sad. Jugoslavija—Makabi 4:1.

Majniški izlet. S. K. Ilirija priredi ob ugodnem vremenu 1. majnika skupen izlet na Smarjetno goro. Odhod iz Ljubljane z dr. kolodvora (Sp. Šiška) opoldne ob 12. uri, posred propagandne tekme kombiniranega moštva Ilirije proti S. K. Triglav v Kranju, nato odhod na Smarjetno goro, vrnitev v Ljubljano ob 20.40 uri z gorenjskim vlakom. Odbor vabi vse redne kakor tudi podporne članke in članice k številni udeležbi. S. K. Ilirija.

Novi svetovni rekord. Jolin Weissmüller, član Chicago A. C. je postavil prejšnji teden v Milwaukee nov svetovni rekord v hrbtnem plavanju. 150 jardov je preplaval v 1 minuti, 45 in dve petini sek.

Železničarski S. K. Sisak—Ilirija. V nedeljo 30. t. m. se vrši na igrišču Ilirije nogometna tekma med Železničarskim S. K. iz Siska in Ilirijo. 2. S. K. je prvaki siskacke župe zagrebškega podsaveza. Lanskega prvaka »Segesta« je prošlo nedeljo porazil s 5:0. Dosegel je ugodne rezultate tudi proti zagrebškemu klubom ter ga je šteti med boljše klube zagrebške province. Tekma se prične ob 17. uri. Igra se ob vsakem vremenu.

Gledališče in glasba.

Repertoar Narodnega gledališča.

Opera:

Sobota, 29. aprila. »Bajaja«. D.

Nedelja, 30. aprila. »Faust«. Izven.

Ponedeljek 1. maja. Plesni večer gđ. Lidije Wissiakove. Izven.

Torek, 2. maja. »Bajaja«. C.

Za definitivnega upravnika Narodnega gledališča v Ljubljani je imenoval ministrski svet g. ravnatelja Mateja Hubada.

Sentjakovski gledališki oder v Ljubljani, Florijanska ulica 27. I. V ponedeljek dne 1. maja ob 8. zvečer delavska predstava. Igra se Tučičeva krasna drama »Trhli doma. Vsi sedeži po 2 dinarja, vsa stoječa po 1 dinar. — V torek 2. maja ob 8. zvečer v prid gladujočim bratom v Rusiji »Spavaj, moja deklica...«, drama po istoimenski ruski romanci. Ruski spisal P. Sjevernij, prevlel Jos. Grčar. — Predprodaja vstopnic od petka dne 28. aprila dalje v šentjakovski knjižnici od 5. do 7. ure zvečer.

Operni tenorist g. Leopold Kovač je gostoval v nedeljo na zagrebškem gledališču v vlogi Rudolfa v »Boheme«.

Marij Kogoj: Requiem, moški zbor. Umetniška založba Treh labodov. Cena partituri 12 K. — Kar smo povedali o Kogojevi »Barčici«, velja tudi za njegov najnovejši moški zbor »Requiem«. Skladatelj razglablja Albrechtov tekst in hoče vsaki najmanjši pesnikovi misli najti v glasbi primerenega izraza. Pri nas se zbor, ki bi Kogojev, tehnični težko natpani »Requiem« mogel prednašati, še ni rodil. Glasbenikom ga v študiranje priporočamo.

Ivan Dražil praznuje letos tridesetletnico odkar je prevzel predsedstvo pevskega društva »Slavica«. Kdor je v društvih deloval, dobro ve, kaj pomeni trideset let, to je skoro pol življenja vztrajati in še celo na vodilnem mestu. Koliko odgovornosti, koliko sitnosti, koliko kriz mora prenesti! Ne da bi pisali vake slavošpeve! Ivan Dražil je poklonil vsa svoja mlada leta »Slavici« in mu vztrajno, nalučujo še danes. Da je to društvo v časih prubude mnogo storilo, je pač le njegova zaslug. Dražil pa ni bil delaven le kot predsednik »Slavice«, bil je tudi podpredsednik nekdanje »Zveze slovenskih pevskih društev« in je danes marljiv blagajnik »Zveze slov. pevskih zborov«. Koliko je pevec, ki bi posvečali ves svoj prosti čas tideset let enemu društvu? Na prste bi jih lahko štetili. Vsak se prehitro navlečja. Zato čast moži, ki je brez vsakih osebnih koristi, edino le iz ljubezni do slovenske pesmi in v svojega društva neumorno vztrajal trideset let. Mnogim njegovim pevskim prijateljem se s čestitkami pridružujemo ob pomembnem jubileju tudi mi in mu ključemo: Še trideset let!

Pevec. Glasilo Pevske Zveze. Izšli ste prvi dve številki letošnjega letnika v enem zvezku z raznovrstno vsebino. V literarnem delu priobčuje p. Hugolin Sattner životopis petdesetletnega skladatelja Emila Hochreiterja, ki živi na Dunaju in je tudi Slovencem že podaril nekaj skladb, cerkvenih in posvetnih. Bil je sotrudnik »Novih Akordov«, leta 1914 je Glasbena Matica izvajala njegovo dionizijsko uverturo. Zložil je mnogo maš, Marijinih pesmi, klavirskih skladb, opero »Povratek«, in oratorij »Rojstvo Kristusova«. — Na drugem mestu je članek urednika dr. Frana Kimovca: Kakšni naj bodo naši zvonovi? M. Bajuk nadaljuje statistiko o narodni pesmi v sekirci. Sledi Vestnik Pevske zveze, ocene novih skladb, kotichek za dobro voljo in razne vesti, med katerimi vzbuja pozornost dopis V. Vodopivca iz Goriscke: »Narodne pevske prireditve se pri nas vrstijo druga za drugo. V Steverjanu je bilo navzočih okrog 4000 oseb, nastopili so skoro vsi okoliščanski zbori. Ta tekma vpliva silno dobro na razinah glasbenega življenja, ni je vasic pri nas, ki bi ne imela pevskega zbora, kar je zlasti v narodnem oziru velikanskega pomena.« Take vesti iz zasedenega ozemlja nas morajo razveseliti. Pa zbori po Kranjskem? Koliko jih spi? — Glasbena priloga »Pevca« prinaša Hochreiterjev mešani zbor »Pastirica Jerica«, Prelovočvo harmonizacijo narodne »Oj Doberdob« (večini zborov nasvetujemo, da jo pojo v H-duru), Kramarjevo harmonizacijo narodne »Pesem raznih stanov«, Hladnikov mešan zbor »Pomladi, Klemenčičev mešan zbor »Kadar vince dnevne vmeane in Brobnicev mešan zbor »Mesečina, al mesca neme«. Vse skladbe so večinoma lahko izvedljive in bodo našim zborom dobrodošle. — Literarni prilogo je tiskala Jugoslovanska tiskarna lično in je tudi korektor svojo nalogo dobro opravil, glasbeno prilogo pa Waldheim Eberle na Dunaju. V Hladnikovi pesmi je več tiskovnih pomot, ki si jih bo pa vsak pevovodja lahko sam popravil. Pevec je dobro urejen list in primerna orientacija za pevce in pevke. Editno nekaj nam na njem ni všeč: inseratov za razširjanje političnih, strankarskih listov na njegovih platnicah ne bi bilo treba, ker petje nima in ne sme imeti s politiko prav nobenega opravka. — i.

Književnost in umetnost.

»Malenkosti«. Spisal Albrecht Ivan. Izdala in založila Zvezna tiskarna v Ljubljani, Marijin trg 8. Cena broširani knjigi 6 Din.

D. Striberny, Simon Gregorčič. Pravkar je izdala Tiskovna zadruga v Ljubljani prevod monografije o goriskem slavcu, ki jo je napisal znani češki pisatelj D. Striberny. Knjiga vsebuje najboljšo analizo pesniškega ustvarjanja nepozabnega Gregorčiča.

Socialna misel, štev. 4. je pravkar izšla z nastopno vsebino: Iv. Bukovnik: Nasprotstvo med krščanstvom in marksizmom; Fr. Terseglav: Odgovor; A. Breclj: Socialno vprašanje z družinskega vidika; H. Vodopivec: Socialna načela v moder-

Razne vesti.

Ženitne ponudbe potom časopisja. Na procesu, ki se vodi v Parizu proti Landruju, famoznemu ubijalcu žensk, se mnogo govori tudi o ženitnih ponudbah v časopisju, potem katerih je ubijalec mamil svoje žrtve. Pri tej priliki se je začelo tu in tam razpravljati o ženitnih ponudbah te vrste sploh. Med tem, ko je po večini vladalo mnenje, da so se ženitne ponudbe potom časopisja začele pojavljati v novejšem času, nam pariski »Excelsior« v eni svojih zadnjih številki dokazuje, da to mnenje ni pravo. Ženitne ponudbe datirajo že od početka osemnajstega stoletja. Izmisli si jih je neki Nemec, ki je leta 1739 izdal v Hamburgu list, v katerem so se nahajale same ženitne ponudbe. V tem listu je bila izmed mnogih interesantnih ponudb posebno zanimiva tale: »Neka 59-letna dama išče moža, ki naj bi bil star okoli 26 let ter povsem zdrav in močan.« Ta bodoča zaročenica je obečala svojemu možu sijajno življenje in krasno ekvipažo. Iz Hamburga je te vrste oglaševanje prešlo v London, kjer je prvi urad za ženitno posredovanje otvoril neki Keith. On ni imel svojega lista, nego je svoje oglase dal tiskati po drugih časopisih. Iz Londona je prešla ta novost najprej v Francijo, za tem pa se polagoma razširila po celem svetu.

Raj je Elsafliud — to se zna!

Lekarnar Feller — Stubica!

in davčni zakonodajci: Dr. A. Korošec Razred, stan, stroka; A. Gosar: Kolektivizem — sindikalizem — vohovski socializem; Pregled: Genovska konferenca; konferenca treh socialističnih internacional: načela P. P. I. glede šolstva; stavbne gilde v Nemčiji; nekaj prebivalstvene statistike Francije; revije; verstvo; ženski vestnik; socialno vprašanje in gibanje.

Za milijonar. Roman. Spisal A. Green. Založila in izdala Zvezna tiskarna v Ljubljani. Cena broširani knjigi 8 dinarjev, vezani 9 Din.

Lepa Vida, mesečni literarnega kroška. Ljubljanski srednješolci so začeli izdajati literarni mesečnik, ki prinaša nastopni oklice na javnost. »Citateljem! Stopili smo z drugo številko v javnost. V nas ni plahosti, ker se nam zdi, da slutimo to veliko dobo in je namčemo zamuditi, ker po bliskovito gre vseh živih dan. Upamo, da boste ta skromni apel podpirali, ta živi klic, ki gleda iz teh vrst. Vera je močna v nas, dajte nam upanja.« Vsebinska je v pretežni večini posvečena pesmi. Ti mladi škripančki se vračajo k stari načinom resničnih občutkov in se upalno razlikujejo od naših sedanjih »pesnikov«-futuristov. Kdor se zanima za utripe mladih src, naj seže po Lepi Vidi. Uprava se nahaja na Dvornem trgu štev. 3, 11.

Društvene vesti.

Udruženje jugoslovanskih inženjerov in arhitektov — Sekcija Ljubljana sklicuje izredni občni zbor, ki se vrši v ponedeljek, dne 8. maja t. l. ob 20. uri v dvorani mestnega magistrata v Ljubljani. Dnevni red: 1. Razvoj tehniške fakultete v Ljubljani, 2. Glavna skupščina Udruženja v Sarajevu 3. Slučajnosti. — Odbor.

Ustanovni občni zbor Jugoslov. akad. društva »Triglav«, podružnica Ljubljana, se vrši v nedeljo, dne 7. maja ob pol 10. uri v zbornici univerze v Ljubljani s sledečim dnevnim redom: 1. otvoritev, 2. poročilo pripravljalnega odbora, 3. referat o zgodovini in delovanju »Triglava«, 4. čitanje in odobritev pravil, 5. volitev odbora, 6. slučajnosti. Gg. starejšine so vlnjudo vabljeni. — Pripravljalni odbor.

Komemorativno predavanje o Zrinsk-Frankopanskoj tragediji. Udruženje Dalmatinskih Akademikarja v Ljubljani pozivlja sve rodoljubne na komemorativno predavanje dr. Nikole Radojičica o narodnim herojima i mučenicima Nikoli Zrinskem i Krsti Frankopanu, koje će se održati u nedelju, 30. aprila, tačno u 10. časova pre podne, u velikoj dvorani na Univerzitetu. Ulaz slobodan.

Osrednja zveza javnih nameščencev in vpkovencev ima nujno sejo širšega odbora v torek dne 2. maja t. l. ob 13. uri v običajnem lokal. Dnevni red: določitev obnega zbora in poročilo delegatov komisije. Predsedstvo.

Borzna poročila.

Zagreb, 28. aprila. (Izv.) Devize: Berlin 25.25—26, Bukarešta 9—55, Milan 370—390, London 306—325, Newyork (ček) 69—70.50, Pariz 650—693.75, Praga 139—148, Svica 1375—1400, Dunaj 0.92—0.95, Varšava 2—2.25, Budimpešta 0.50—0.95. Valute: Ameriški dolarji 86.50—69.50, napoleondori 200—0, nemške marke 27—28, rumunski lej 0—55.50, italijanske lire 383—386.

Beograd, 28. aprila. (Izv.) Devize: (Zaključek) Berlin 25.20, Budimpešta 9.85, Bukarešta 54, Italija 370, London 305, Newyork 68.50, Pariz 640, Praga 139—140, Dunaj 0.95.

Curli, 28. aprila. (Izv.) Berlin 1.81, Newyork 514, London 22.75, Pariz 47.225, Milan 27.225, Praga 9.95, Budimpešta 0.66, Zagreb 1.80, Varšava 0.13, Dunaj 0.0623, avstrijske krone 0.06875.

Berlin, 28. aprila. (Izv.) Dunaj 3.655, Budimpešta 36.40, Milan 1498.10, Praga 551.30, Pariz 2586.75, London 1253.40, Newyork 282.39, Curli 5483.10.

Praga, 28. aprila. (Izv.) Dunaj 0.565, Berlin 18.175, Rim 275, Budimpešta 6.60, Pariz 475.50, London 227.75, Newyork 51.20 Curli 1005.50, avstrijske krone 0.61, italijanske lire 273.

Dunaj, 28. aprila. (Izv.) Devize: Zagreb 2697—2703, Beograd 10.788—10.812, Berlin 2830—2840, Budimpešta 1052—1058, London 35.225—35.275, Milan 42.170—42.230, Newyork 7981.50—7993.50, Pariz 73.250—73.350, Praga 15.390—15.410, Sofija 5720—5730, Curli 154.875—155.125. Valute: Dolarji 7931.50—7943.50, bolgarski lej 5635—5645, nemške marke 2855—2865, angleški funti 35.125—35.175, fran. franki 75.150—73.250, ital. lire 41.970—42.030 Jugosl. din. 10.768—10.792, rumunski lej 5644—5655, švicarski franki 154.725—154.975, češkoslovaške krone 15.365—15.385, madžarske krone 1057—1063.

C. N. in A. M. Williamson:
Cesaričini biseri.
(Dalje.)

Ne, Beverley ni smela zvedeti, da je bil njen mož svedok prizora med njo in gospodično Blackburneovo, niti ne, da je odgovoren za izginjenje O'Reillyjevega ovojja. Naj si misli o tej izgubi, kar si hoče, kakor je tudi njemu svobodno, da si razlaga usodo njenih biserov po svoje! Čakal bo, kdaj mu pride sama povedat, da biserov ni. Njena neskrbnost, prejkone pa celo ne-hvaležnost in neodkritost mu daje pravico ohraniti zase, kar ve. Hotel je počakati, da vidi, kaj misli Beverley storiti. Razentega je sklenil vrtniti zapečateni ovoj O'Reillyju. Deset minut po svojem odhodu z doma ga je izročil slu ter mu zabičil, naj ga takoj odnese k »Dietzu«.

Ko je tako obrznil notranji nemir, je zavil proti klubu. Ob nede-ljah zvečer se je tam večkrat ogla-šal mož, ki je bil Rogerjev stari znanec in O'Reillyjev prijatelj. Leh-ko da pride tudi noč. Rogerju je si-šilo na um, da bi ga nekaj povpra-šal. Zdelo se mu je, da vidi pot, ka-ko obračunati z O'Reillyjem; bila je enako uspešna, mimo tega pa dosti lažja od one, ki jo je bil žrtvoval.

Dočim se je pripravjal, da bi kaj jedel in zraven pregledal večerni list, je sikal v njegovih možganih zoprn glas ter ga navajal s sumnja-mi in strahovi. Morda je bila Be-verley katerikrat v O'Reillyjevi obasti? Kaj, če mu je pisala ljubav-na pisma, ki jih je pozneje želela dobiti nazaj, on pa jih ni hotel vrni-ti? Morda jih je poizkusila ukrasti in je prišle O'Reilly z namenom, da bi se jih spet polastil? Kdo ve, ali je ne nadleguje že ves ta čas in ni Clodagh Rileyeva (gotovo revna sorodnica Justina O'Reillyja) zgolj spretna in zvita posredovalka? Prav lahko, da je bila njena omed-levica narejena in je služila le njemu v izgovor, da je mogel v stanova-nje, tam pa je zbežal Beverley ta-ko, da mu je dala bisere, kneževsko Rogerjevo darilo!

Sredi takšnih misli je že pove-čerjal in nehal pričakovati znanca, ki ga je hotel videti; prav tedaj pa so se odprla vrata in vstopil je tisti mož. Roger ga je poklical, preden

je utegnil sesti k sosednji mizi; bil je temnolas človek židovskega tipa, z jasnimi očmi znanstvenika in dvignjenimi obrvmi, ki so izdajale sanjarja Na oko si mu prisodil pet-inštrideset let.

»Halo, doktor Levis! Vedel sem, da kanete nazadnje tudi vi!« je re-kel Sands prjazno. »Hočete li ve-čerjati z mano?«

»Saj ste baš gotovi. Zadržal bi vas.«

»Rad bi se nekaj pomenil z va-mi,« ga je povabil Roger.

In doktor je sedel k Sandsovi mizi.

»Že zdavnaj bi bil tu,« je pojasnil svojo zamudo, »a baš ko sem od-hajal od »Dietza«, kjer imam pacien-ta, so me prosili, naj se oglasim hkrati — pri kom, kaj mislite?«

»Pri vašem prijatelju O'Reillyju. Nekdo mi je omenil, da stanuje tam.«

»Ne,« je odkimal Lewis, »ne pri njem; pač pa pri nekem njegovem prijatelju, ki ga je nenadoma po-padlo za srce.«

»Že vem,« se je oglašil Sands. »Znanó mi je, da stanujeta Heron in njegova Gospa pri »Dietzu«. Vaš bol-nik je bil eden izmed njiju dveh — gospa Heronova, se razume. Težko si je misliti Herona s srčno hibo.«

»Moj pacient je bil Heron, ne gos-pa. Napad ni bil nevaren, toda so-proga je bila vsa zbegana. Vi pa He-ron sta še vedno velika prijatelja, kaj ne?«

»Občudujem ga v marsikaterem pogledu,« je odgovoril Sands ogib-ljivo.

»In on mora občudovati vas, o tem sem prepričan! Marsikdo je mi-slil, da tvegate življenje, ko ste se tako brez pridržka vrgli zanj v tisto kalifornsko borbo, Sands. Zmagali ste, in po vaši zaslugi je zmagal He-ron. Nu da, nagradil vas je kraljev-sko!«

Roger se je nasmehnil. Spomnil se je, kako se je vračal s svojega zmagozlasja in srečal spotoma Be-verley. Se včeraj je mislil, da je bila ona njegovo najdražje plačilo.

»Ali ste govorili s Heronom, od-kar je v Novem Jorku?« ga je vpra-šal doktor.

»Ne še,« je rekel Sands.

»Nu, saj je jedva dospel. Heron je žilavec, ki ga ne podere vsaka sapica. Ako bi se bilo zgodilo poleti ali jeseni, sredi najhujšega boja,

pravi njegova soproga, ne bi bilo nič čudnega. Menda sta mirno se-dela skupaj v veliki dvorani in ogledovala množica in čakal Reillyja, da bi šel z njima večer-jati. Gospa Heronova je poslala moža gori, v stanovanje, po neko reč, ki jo je bila pozabila. Dolgo ni bilo nje-ga ne O'Reillyja, tako da se je nazadnje zbala. Ko je stopila pogledat, kaj se godi, je našla soproga v omedlevisci. Telefonirala je baš, ko sem odhjal od prvega pacienta, in ko sem stopil na pozorišče, je prihi-tel tudi O'Reilly, ki stanuje tik zra-ven njiju dveh. Bil je v mestu, a He-ronova sta mislila, da se oblači za k večerji. Nu, da le ni bilo hujšega. V par dneh bo Heron zdrav, kakor riba v vodi.«

»To me veseli,« je dejal Roger resnobno. »Prav pravite, Heron ni tisti, ki bi ga vrgla sapica. Lani, v Kaliforniji, je malo manjkalo, da ga niso ustrelili neko noč, pa ni niti tren-il z očesom.«

»Ko se je spet osvestil, ga je ob-sula z vprašanji. Heron je seveda ni hotel spravljati v slabo voljo. Ali je ni zadel lansko poletje ali jesen, ko ste bili na zapadu, nekovšen hud udarec? Zdi se mi, da so ji ubili brata, ali pa se je sam končal.«

»Umrl je nagle smrti; znakov na-silja niso našli. Bilo je tisti dan, ko sem jaz odpotoval, in ne v Kalifor-niji, nego v Novi Mehiki — nedaleč od Albuquerquea, v hiši, ki je last gos-pa Heronove. Heron še ni dolgo oženjen, največ osem ali deset let,« je povzel Sands. »Gospa Heronova ne more biti dosti preko tridesetih. Njenega brata nisem videl nikoli. Bolehal je in živel vedno na tistem posestvu pri Albuquerqueu. Sestra je večkrat prihajala k njemu. Ako sem prav poučen, je bil nekaj mlajši od nje.«

Tu je Roger spretno obrnil raz-govor.

»Kadar je utegnem, se vozim zdaj v Newport, da vidim, kako na-predujejo dekoraterji z »vilo«, ki sem jo kupil tam svoji ženi,« je dejal. »To nadzorovanje mi je bilo zadnje tedne v pravo zabavo. Naveličan sem življenja v najetem stanovanju, dasi najino ni napačno — narobe! Rad bi imel lastno hišo, ne nove, ampak staro, ki bi se je držalo tudi nekoliko romantične zgodovine.«

(Dalje prih.)

Drobiž.

* Stavkajoči delavci so oblegali tovar-niško. V N. Mestu nad Smrkom na Sumavi je stopilo kovinarsko delavstvo v stavko, ker se jim ni ugodilo glede zvišanja mezd, a podjetnik jim ni hotel znižati plač, ker ni bilo dela in naročil od nobene strani. Zato je vdrlo 700 kovinarjev s silo v tovar-niško, vlomili so vrata, vdrli v stanovanje, ter odpirali skrinje in zaboje. Ko so prišli orožniki, so iz stanovanja potisnili delav-ce na dvorišče, od koder so grozili in me-tali kamenj v poslopje. Ker obleganje ni prenehalo, je navsezadnje podjetnik že-ljiam stavkarjev ugodil.

* Pomanjkanje knjig v Rusiji. V časopisu »Ruskaja knjižica« piše Maksim Gor-ki o bednem stanju ruske kulture ter pravi med drugim: »Provincija je povsem brez knjig. Tudi nima učiteljev za šole in vseučilišča. Stare, raztrgane izdaje se pro-dajajo po zakotnih trgovinah po 3000 do 5000 rubljev izvod. Vseučiliških profesor-jev se ne more plačevati. »Patologija« (Strumpellova) stane 150 tisoč rubljev, Hvalzonova »Fizika« 800 tisoč rubljev. Da zamorejo te preproste knjige kupiti di-jaki, se jih združijo po 15 do 20 skupaj in kupijo po eno knjigo. Ni tedaj čudno, ako potem sovjetska republika dobi-va zelo slabe zdravnike, inženirje, kemike in sploh učene specialiste.

* Streljaj! Ubij me! Pred par dnevi je bilo reševalno društvo v Trstu z vsjo naglico pozvano v neko javno hišo. Dru-štvo, to je nekaj članov, se je vvedlo v avtomobil in dirjalo z največjo naglico v označeno hišo. Ko so dospeli tja, so na-šli neko »devico« zaradi preobilo zavži-tega kokaina v deliriju. Ob njej so našli enega stražnika, ki je z največjo težavo zadrževal deklico, da ne bi napravila še kakke večje neumnosti. Stražniku je kli-cala neprestano: »Streljaj! Ubij me! Ves čas je poizkušala, da mu iztrga revolver, da se ustrelj. Člani reševalnega društva so ji takoj oblekli prišilni jopič, jo odnes-li v avtomobil ter odpeljali v bolnico. Zdravniku, ki jo je vprašal za njeno ime, je nesrečnica neprestano odgovarjala: »Ne vem, se ne spominjam. Odprite mi glavo! Zdravnik ji je na vse načine pri-zadeval, da jo spravi k zavesti, toda za-ma. Končno je bil prisiljen, oddati jo v bolnico, kjer jo bodo pridržali gotovo dalj časa. — V zadnjem času se opaža zlasti med nižjim slojem po Trstu silno uživanje kokaina, katerega veržniki v ve-likih količinah dovažajo v Trst.

* Röntgenovi žarki v carinski službi. Carinarjem je presneto dobro znano, da tihotapci radi skrivajo dragocenosti, zlate in druge kamene pod podvleko in v pete (posebno dobro skrivališče so visoke žen-ske pete). Doslej so morali carinarji peto odtrgati in ako je bil pregled brez uspeha, so morali dotični osebi povrniti škodo, ki jo je imela pri čevlju. Zadnji čas si pa ca-rinski organi pomagajo z Röntgenovimi žarki. Ko spuste Röntgenove žarke na ti-hotapca, vidijo samo kosti, klinčke, žeb-lice v čevlju ter zlato in dragulje, skrite v peti ali v podvleki. Z Röntgenovimi žar-ki si ogledajo tudi druge dele ženske toka-lete, ne da bi bila ogrožena ženska sama.

* Oče zastrupil sina. V okolici Dort-munda je ponovno obolela družina Stöhr, na zastrupljenju. Zdravniki so ugotovili, da so bolniki zaužili jed, v kateri se je na-hajal arzenik. Sum je takoj padel na očeta, 60 letnega starca Stöhra, ki je končno priznal, da je hotel zastrupiti svojega starejšega sina. Arzenik je namerjal med sol.

* Nansen in Nobelova nagrada. Dan-ska sekcija skandinavske interparlame-tarne organizacije je sklenila, da predloži za mirovno Nobelovo nagrado letošnje le-to Fritjofa Nansena. Znano je, da se je med vojno Nansen mnogo trudil in veliko storil za izmenjavo vojnih ujetnikov.

* Dežele, ki živijo od pisemskih znakov. Nekatere dežele znajo dobro izko-riščati moderno manijo nabiralcev znakov. Kolonija Tanganjika, ki je pripadala po-prej k Nemški Afriki, a je sedaj pod an-gliško, krije polovico vseh izdatkov s pro-dajo svojih znakov nabiralcem. Otok Cay-man je izdal v enem letu 40 serij novih znakov, ki so se razprodale za 300 kratno prvotno vrednost. Pošta v Papui je v 9 le-tih dobila toliko za poštne znake, da so se plačali vsi izdatki javne uprave ter so se morale založiti še nove serije. Majhna republika Liechtenstein ima s poštnimi znankami poglavito izvozno trgovino ter je ta posel izročila posebni družbi. Da po-vzdignejo vrednost znankam, napravijo pri tiskanju nalašč kakšno napako ter jih vzamejo iz prometa, naker se prodajajo nabiralcem za več stotodstotni povečec.

* Telefon povzroči bolezen. Neki spe-cijalist za usne bolezni je izjavil, da naj bi ljudje ki mnogo telefonirajo, premenijo večkrat telefonsko slušalo z enega ušesa na drugo. Dogodi se namreč, da uho od prepogostega telefoniranja oboli, kar je nevarnost zlasti po zimi, ko se nastavlja na uho mrzlo slušalo.

Palma **nerazhodljive kaučuk pete za čevlje.**

MALI OGLASI

PRODAJA:

KMETIJSKA hiša s stanovanjem in hlevom, 4 in pol orala zemljišča, Cenu krom 120.000; Hiša na deželi s trgovino u. vrtom, krom 140.000; Vila v Jugoslaviji se zame-nja z viljo v Zagrebu ali v Trstu; Hiša v središču Maribora,

Hiša pri Mariboru ob-stoječa iz 4 sob; Trgovina z ogljem, skedenj, konji, voz, krom 500.000; Usnjarna z velikim hišo, krom 700.000; Posedstvo, pol ure od Mari-bora s krasnim vinogra-dom; Trgovina s pražilnico kave in mebloranim stanova-njem; Znamke za odgovor. Realitetna pisarna »Rapide, Maribor, Gosposka ul. 2b. 767 KOZOLEC iz trdega le-sa, dobro ohranjen, se po-

ceni prod. Vpraša se v tr-govini M. Fröhlich, Celje, Kralja Petra cesta 11. 765 **MOTORNO kolo** v do-brem stanju, znamke Puch, 2 in pol HP. Ogleda se pri A. Planinc, mizarstvo, Cel-je, Dečkov trg št. 6. 763 **GOSTILNA** in trgovina na križišču treh glavnih cest. Posedstva je okoli en oral, gospodarsko poslopje, s hišo zidano leta 1908, ob-stoječe iz 5 sob, 1 kuhinjo in drugimi pritliklinami. Na-slov pove podružnica »Ju-goslavija« v Celju. 762 **BRILJANTEN** prstan.

uhani in zlata zapesna ura. Poizve se v slaščičarni, Dunajska cesta 6. 761 **LAHEK** športni vozček za 4 osebe. Cena Din. 1750. Hradeckega v. 48. 760 **VILA** v Mariboru, takoj prosto stanovanje, potem hiša in gostilna, pisarna, Zagorski, Maribor, Mej-narska ulica 3. 756 **ZABOJEV** večjo množi-ko srednjih in velikih ter nekaj vrec po ugodni ceni. Naslov v upr. lista. 744 **KUPI:** LAHKO, na pol odkrito

kočijo, dobro ohranjeno. Naslov v upr. lista. 753 **SLUŽBE:** **UREZEVALEC** (Fresser) se išče za takoj po ugod-nimi pogoji. Tovarna mi-zarskih izdelkov Klančnik & Kompare, Maribor, Mej-na ulica 6. 764 **DOBRA** ključavničar-ska pomočnika se takoj sprejmeta proti dobri pla-či pri Jakob Prezelj, vodovodni instalater in ključav-ničar, Novomesto. 755 **TRGOVSKI POMOC-**

NIK večš slov in nemškega jezika, uslužben v Avstriji, želi premeniti službo v Ju-goslaviji v trgovini mešane stroke. Ponudbe pod str-govski pomočniki, na upra-vno lista. 740 **RAZNO:** **MAVEC** (gips) umetno gnojilo za trošenje detetle, zelcnikov, travnikov itd., ka-kor tudi razkuženje hle-fov, konzerviranje gnoja. Naj nikdo ne zamudi kupi-ti pri Josipu Vanosi, glav-na zaloga Smarca — Kam-nik, podružnice: Dolenc Kranj; Ant. Stergar, Kam-nik; Josip Komatar, Men-gšč. 723 **MAL** lokal, primeren za delavnico na prometnem kraju Ljubljane, tudi na dvorišču ali v prvem nad-stropju istem. Ponudbe pod »lokal« na upravo li-sta. 754 **V NAJEM** se išče peka-rija v mestu ali na deželi. Ponudbe naj se pošljejo pod »Pekarija« na upravo lista. 752 **MRLISKE ČEVLJE** ima v zalogi na debelo po ugod-nih cenah. Franc Lerh, Ra-dovljica. 751

V NAJEM se išče mlado posestvo, pripravno za obrt v prometnem kraju. Naslov v upr. lista. 729 **SPREJME** se gospodinja najraje kakega rokodelca na hrano in stanovanje proti mesečni plači Din 325. Isku-stvam se prodaja tudi zlat-damska ura z dolgo, starin-sko verižico. Naslov v upr. lista. 750 **ČREVLJI** šte. 35 za go-spice, novi, fini, najmoder-nejši raznih vzorcev se pro-dajo krom 300 ceneje pri pa-ru. Ogledajo se v slaščičar-ni. Dunajska cesta 6. 766

ŽENITNA PONUDBA.

Mlad zasebni uradnik z akademsko naobrazbo išče seznanja z gospodično ali dame, tudi iz dežele, ki je popolnoma samostojna gos-podarica kakega večjega posestva ali drugega pod-jetja. Korrespondence je na-sloviti pod šifro »Uradnika na upravnosti tega lista. Absolutna tajnost zjam-čena pod častjo. 539

Darujte za „Jugo-slovansko Matico“

Bratska sokolska društva!

Imam v zalogi vse oblačilne potrebščine, slavnostne trofeje, telovadne obleke, čevlje kakor tudi za vse oddelke moške, ženske itd. Jahalne odeje z monogrami le po naročilu. — Ce-niki na zahtevo zastoj. Zdravo!

Pet. Capuder, dobavitelj J.S.S. Ljubljana, Vidovdanska cesta št. 2.

Postranski zaslužek

Je zagotovljen vsakemu, ki bi tudi le prilično izven svo-jega rednega poklica posredoval življenjska in nezgodna savarovanja za podpisano družbo. Takim posredovalcem nudi družba najugodnejše provizije. — Življenjski in nez-godni zavarovalni oddelki »Jugoslavije« sprejme tuč-potnike s stalnimi dohodki v svojo službo. Prednost imajo prosilci s prakso. — Ponudbe je nasloviti na: **Ravnateljstvo splošne zavarovalne družbe „JUGOSLAVIJA“ v Ljubljani.**

PARKETNE deščice

dobavlja in polaga v me-stu in na deželi Anton Bokal, Ljubljana Slomškova ulica šte. 19. Telefon 572.

POZORI! POZORI!

Sivalni stroji so dospeli v vseh opre-mah za rodbinsko in obrtno rabo, istotam za čevljarje in krojače. **JOSIP PETELINC** Ljubljana, Sv. Petra nasip.

Državno zdravilišče Rogaška Slatina.

Sezija: maj - september.

Znatni popusti v pred in po seziji! Pojasnila daje ravnateljstvo zdravilišča.

O. Bernatovič
Mestni trg št. 5

se dobe še po jako nizki ceni:

moške obleke	od Din 160.— naprej
moške raglane	od Din 250.— naprej
moške hlače	od Din 80.— naprej
damske mantle	od Din 150.— naprej
damske kostume	od Din 180.— naprej
damske modne obleke	od Din 200.— naprej
damska krila	od Din 60.— naprej
bluze	od Din 30.— naprej

Knjiga s slikami

za zabavo in pouk našim malim **MOJ ZVERINJAK** Izvod 20 K v Zvezni knjigarni v Ljubljani, Marjlin trg št. 8.

Hotel „VEGA“.

Točijo se najboljša vina, jedila gorka in mrzla vsaki čas na razpolago. Sprejem tudi več gos-podov na hrano, da je dobra, je zato gđ. Mici Kovač. Se priporoča **Anton Maver,** gostilničar in posestnik, Celovška c. (Šiška).

Na debelo:

Venci, šopki in cvetlice na neveste. Žico, svilen, lep-tafet in cigaretni papir Aba-die zlata znamka, Altman, Golub, Stročnice št. 2 in 3. Crnilo Ia, IIa: Razglednic itd. **Uran — Papirnica** Ljubljana, Mestni trg številka 11.

Popolnoma varno naložite svoje prihranke v **JUGOSLOVANSKI KREDITNI ZAVOD V LJUBLJANI** Marjlin trg 8. Podružnica v Murski Soboti. Hranilne vloge 4 1/2 % brez odbitka rentnega obrestujeja 4 1/2 % in invalidnega davka. Hranilne vloge se lahko vplačujejo potom pošto-čekovnega urada, vpla-gateljem so Položnice brezplačno na razpolago. Posojila na zemljišča zaznambo na službene prejemke, proti poročstvu itd.

Razglas.

V smislu sklepa občinskega sveta ljubljanskega z dne 22. marca 1921 je voznja po mestu z težkimi avtomobili, ki imajo železne obroče sploh prepovedana. Voznja s težkimi (tovornimi) avtomobili, tudi če imajo gumijaste obroče, je pa na podlagi sklepa občinskega sveta z dne 6. decembra 1921 prepovedana po sledečih ulicah, cestah in trgih: Stari trg, Sv. Petra cesta, Kolodvorska ulica, Prečna ulica, Frančiškanska ulica, Kolezijska ulica, Križevniška ulica, Šelenburgova ulica, Gradišče, Cegnarjeva ulica, Zalokarjeva ulica, Ravnikarjeva ulica in Samotna ulica. Prestopki kaznujejo se po določilih cestno-polijskega reda z globo do K 2000.— **Mestni magistrat v Ljubljani,** dne 25. aprila 1922.